Влада—Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 140 (390) ◆ Субота, 25 липня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

Актуально

Там розберуться

Викликати додаткових свідків, у тому числі колишнього генсека ЦК КПРС Горбачова, на чергове засідання Конституційного Суду Росії, який розглядає справу Компартії, — на цьому наполягають два члени судової колегії. На їх думку, свідчення експрезидента можуть дати ...повідь на ряд важливих ...итань, зокрема, щодо спроби державного перевороту. Свідки, які виступали досі, не були безпосередніми учасниками тих серпневих подій.

Знову стріляли

Минулої ночі точилися запеклі перестрілки в зоні придністровського конфлікту, незважаючи на спроби керівництва Молдови й лідерів Придністров'я нормалізувати ситуацію в цьому регіоні.

Росія починає по-своєму

Згодою продовжити переговори щодо виведення військ, які перейшли під юрисдикцію Росії з території ...стонії, завершився в Таллінні черговий раунд естоно-російських переговорів, припинених минулого місяця.

Сторони домовилися сформувати об'єднану комісію, яка займеться цією проблемою. Російська сторона запропонувала графік, згідно з яким до кінця цього року з Естонії було б виведено близько 6 тисяч військовослужбовців. Проте представники Естонії вважають цей графік неприйнятним.

Хмари над головою

З вимогою скликати надзвичайну сесію Верховної Ради Таджикистану для розгляду ситуації, що склалася в результаті збройного конфлікту між прихильниками й противниками Президента республіки Набієва, виступила група депутатів парламенту. Вони звинувачують главу законодавчого органу в неспроможності припинити братовбивчу війну.

Напередодні власті Курган-Тюбинської області запропонували Президенту Набієву ввести надзвичайний стан і покласти край діям повстанців — прихильників жорсткої лінії.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

ЛЕГЕНДА ПРО ЛЕТЮЧОГО УКРАЇНЦЯ

Усім морякам, і неморякам теж, відома красива й сувора легенда про летючого голландця — примарний корабель, що вже кілька століть блукає океанськими просторами, гуляє сам по собі, не наздоганяючи нікого, залишаючись весь час невловимим. І так хочеться, щоб ота пригода з утікачем СКР-112 лишилась просто легендою, без жодних наслідків, без жодних зіткнень. Цього хочеться і кожному з нас, і навіть генералові Морозову... Тим більше, що завтра — спільне військово-морське свято.

Фотоколаж Володимира КИСЕЛЬОВА.

(Подробиці з борту СКР-112 читайте на 2-й сторінці).

В. Фокін на Прикарпатті та Закарпатті

23 липня Прем'єр-міністр України В. Фокін відбув до Івано-Франківська. Він зустрівся з керівниками промислових підприємств регіону, побував на виробничому об'єднанні «Карпатагромаш», у калуських хіміків, ознайомився з діяльністю однієї з перших у республіці агрофірм «Прут».

Наступного дня главу уряду вже вітали на Закарпатті. Одразу по прибутті відбулася зацікавлена розмова з керівниками обласної держадміністрації та провідних виробничих структур краю, окремими лідерами національно-культурних товариств. Прем'єр оглянув потужності Ужгородського об'єднання «Механічний завод», відвідав Мужіївське родовище поблизу Берегова, де, як відомо, знайдено значні поклади золота.

Детальніше про перебування В. Фокіна на Прикарпатті та Закарпатті читайте в наступному номері газети.

Микола ГОРВАТ.

ГОСТІ КИЄВА — ВЕТЕРАНИ ФРАНЦІЇ

«Від ветеранів війни Франції» — вінок з таким написом ліг сьогодні до підніжжя монумента на могилі Невідомого солдата в парку Вічної слави. Його поклали члени французької делегації на чолі з паном Фернандом Сюпером — президентом Національної асоціації Андре Мажіно, яка об'єднує ветеранів війни Франції.

Французькі ветерани прибули в Київ на запрошення Української спілки учасників війни. Вони провели переговори в комісіях українського парламенту, зустрілися з міністром оборони України генерал-полковником Костянтином Морозовим, міськими властями, побували в Міністерстві охорони здоров'я, ветеранських та інших громадських організаціях України, відвідали Український державний музей Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років. Ветерани війни Франції підписали з учасниками війни України протокол про наміри, в якому відображено прагнення обох сторін до широкого співробітництва. Досягнуто домовленості провести в наступному році в Києві конгрес ветеранів війни Європи.

У покладенні вінка взяли участь голова Ради ветеранів України генерал армії Іван Герасимов, голова комітету Української спілки учасників війни Микола Михайленко, представники Міністерства оборони України, Спілки офіцерів України, посольства Франції в Україні, воїни Київського гарнізону.

БАРТЕР ЗАМІСТЬ ПРОДЗАГОНІВ

Як повідомила прес-служба Київської обласної держадміністрації, 24 липня під керівництвом представника Президента по Київській області І. М. Капштика відбулася нарада за участю представників Київської міськдержадміністрації та керівників київських підприємств, присвячена проблемі забезпечення постачання зерна. Потреба Києва і області у пшениці на рік — 850 тисяч тонн. По держзамовленню маємо лише 250 тисяч тонн. Де взяти решту? Обласна адміністрація запропонувала керівникам підприємств Києва і області допомогти забезпечити закупівлю у населення і поставити в обмін на хліб необхідні селу товари. Представник міськадміністрації М. Ярошенко запевнив, що допомогу буде надано. З ним погодилися керівники промислових підприємств, до яких доведено конкретні цифри поставок тих чи інших товарів: запасів борошна у місті залишилося лише на два дні.

Жнива-92

БОРГИ З'ЇДЯТЬ ПРИБУТКИ

Торік Слов'яносербський радгосп «14 років Жовтня» мав найвищу в області і кращу за всю свою історію урожайність зернових — понад 40 центнерів з гектара. Цього літа біологічна стиглість зерна обіцяє бути не гіршою. Директор Віктор Гетьманський, щоправда, говорить про це з великою обережністю — не наврочити б. Останні рясні дощі налили колосся, але водночас і шкоди наробили чимало. Багато хлібів полягло, завзято потяглися в ріст бур'яни. І відсотків 70 доведеться косити у валки. А з паливним дефіцитом подвійне комбайнування влетить радгоспу в копієчку. Бо навіть з новими закупівельними цінами на зерно особливого зиску не очікується. По 10 тисяч карбованців за кожну тонну зерна в рахунок державного замовлення і в межах 15 тисяч карбованців за тонну понаднормового зерна, принесуть господарству близько 26 мільйонів карбованців. За кілька місяців їх «з'їдять» старі борги, кредити, зарплата; а ще треба прикупити якоїсь техніки, закінчити асфальтування центральної вулиці...

Сергій СКИБА, власний кореспондент «Голосу України». Луганська область.

ВІЙСЬКОВО - транспортний літак ІЛ-76, що приземлився в аеропорту Донецька, доставив медикаменти для шахтарів України. Цей гуманітарний вантаж, який включає в себе в основному протиопікові ліки, відправлено в опікові центри Донецької і Луганської областей, а також у Львівсько-Волинський басейн.

— Ця акція доброї волі була проведена з ініціативи нашої профспілки,— сказав секретар, завідуючий оргвідділом республіканської ради профспілок працівників вугільної промисловості Іван Глобін.— Ми звернулись до міжнародної організації гірників (МОГ) з проханням допомогти українським шахтарям у забезпеченні протиопіковими препаратами.

УКРАЇНУ ВРЯТУЄ ВЛАСНИК

Перебування Голови Верховної Ради України Івана Плюща на Хмельниччині

23 липня о 10 годині ранку на кордоні Хмельницької та Житомирської областей група журналістів виглядала Голову Верховної Ради. А його все не було. Затримався на годину. Під'їхавши, він одразу дав інтерв'ю кореспондентові «Голосу України»:

— Їхали ми по Житомирській області. На буряковому полі колгоспу імені Горького Любарського району працювали жінки. Ми проїжджаємо, а вони випросталися над сапами і стежать трасою. Це, повірте, найобразливіше, це сіль на рану, коли проїжджає начальство і не стає... І я пішов до них. І дали мені ті жіночки такого перцю, що й не передати. Навіть за борошно, що купують по дві тисячі карбованців за мішок. Вони критикують, а я думаю: та якого ще закону потрібно тому голові колгоспу, щоб продати хліб своїм людям за собівартість? Це ж, зрештою, їхній хліб, не державний. Або інше: хто боронить тому самому голові колгоспу взяти два «КаМАЗи», кинути кілька мішків цукру і поїхати до свого колеги в Херсонську область та й закупити для людей огірків, помідорів, баклажанів і розвезти по чотири ящички у кожен двір? Невже і це за них мають робити Кравчук з Плющем? Третє, не менш гостре питання: сьогодні оті жіночки вже не сапають, а, наче лісоруби, валять бур'яни-дерева. Ті бур'яни вже забрали всю поживу, що потрібна була бурякам. Запитую голову колгоспу: «Чого так пізно сапаєте?». «Бо не встигаємо», — каже. То скажіть, на Бога, навіщо сіяти стільки? Щоб знову залишати на зиму в полі?! То краще засіяти гречкою. Вона й бур'яни виглушить, і збирати легше, і користь людям буде. А голова мені відповідає: «У мене план!» То до яких же пір збиткуватимуться над людьми оці прокляті плани? Вони вже за сімдесят літ довели нас до злиднів. Тепер треба дивитися в корінь: нам потрібен план чи життя? Верховна Рада ухвалила всі основні закони, що стосуються переходу до ринкових відносин. Та на місцях у цих питаннях — штиль. І я б хотів у цьому зв'язку сказати таким керівникам: або ми разом переходимо на ринкові рейки, або люди перейдуть на них самі. Але вже без нас. При цьому треба засвоїти ще один важливий момент: колесо історії вже назад не повернути нікому.

На запитання журналістів про мету візиту Іван Степанович сказав:

— Я безпосередньо на місці хотів побачити і почути від простих людей, як напрацьовані парламентом закони впроваджують у життя. Ось вже у третій області і все більше переконуюся, що є багато керівників, які чинять опір переходу до нових економічних механізмів господарювання. Візьмімо найближче всім нам питання: роздержавлення і приватизацію у торгівлі. Щодо цього є закони, Президент видав два укази. А на місцях як сиділи по кабінетах «управителі - розподілювачі», так і сидять. Чому? Бо знають: над власником наглядачем не будуть і команд їхніх власник не слухатиме. А тим часом Ради на місцях, представники Президента тільки боязко «підкрадаються» до розв'язання цих проблем.

У Старокостянтинівському районі Іван Плющ зустрівся з буряківниками, жниварями колгоспу «Дружба», ознайомився з районною програмою соціального розвитку «1500 днів» (про неї нещодавно розповідала наша газета), побував на будівельному майданчику містечка для військовослужбовців, які прибудуть у Старокостянтинів з Центральної групи військ (Німеччина). З ким би не зустрічався, спікер парламенту постійно проводив думку: через рік Україна міцно стане на ноги. Але для цього на місцях рішучіше переходити до ринкових умов господарювання, змінювати трудові відносини, підтримувати енергійних, підприємливих людей, сприяти роздержавленню і розгалуженню мережі фермерських господарств.

У цьому контексті цікава, ділова розмова відбулася між Головою Верховної Ради Іваном Плющем та головою агрофірми «Комунар» Старокостянтинівського району Віктором Семенчуком.

Тут доречно зауважити, що високий гість завітав у «Комунар» не випадково. Нині господарство з мільйонними прибутками знають у багатьох країнах Західної Європи, бо тут постійно вирощують високі врожаї сільськогосподарських культур. Скажемо одну тільки цифру: нинішнього року комунарівці зібрали більш як по 50 центнерів з гектара гороху.

— Ваша агрофірма, — сказав Іван Степанович, — надзвичайно цікава, має щось світле, є високопоживною верствою для наших реформ. Агрофірмі під силу розв'язувати такі соціальні проблеми, які не до снаги десяткам фермерів. Тож, зрозуміло, дрібнити її не варто. Але якщо взяти весь ваш господарський комплекс і порівняти з рівнем рентабельності, енергомісткості, продуктивності західних фермерів, то він поступатиметься на порядок. І не тому, що наш люд ледачий. Він працьовитий, але в нас була така система і така техніка. Який же вихід? Отакі керівники, як Віктор Михайлович, мають енергійно пробивати собі дорогу на Захі[...] закуповувати нові техно[...]гії, комбайни, машини, с[...]валки, засоби боротьби з шкідниками тощо. Тільки підприємливі, енергійні люди, що відчули себе власниками, здатні врятувати Україну.

Після цього Іван Степанович побував у фермерському господарстві Віктора Мазурика Хмельницького району, ознайомився з новим курортом у смт Сатанів Городоцького району, відвідав місто-заповідник Кам'янець-Подільський.

24 липня І. Плющ прибув на Буковину.

Михайло ВАСИЛАШКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

Повідомляємо подробиці

НА «БУНТІВНОМУ» ВСЕ СПОКІЙНО. А НАВКОЛО?

Третя доба перебування «бунтівного» сторожового корабля СКР-112 біля одного з причалів військової гавані в Одесі проходить досить спокійно: члени екіпажу несуть звичну вахту, у вільні хвилини виходять на палубу, щоб оглянути морський порт, панораму міста — багато хто тут уперше. Офіцерам, правда, на відміну від матросів та мічманів, доводиться працювати в дещо незвичному ритмі: виконуючи традиційні службові обов'язки, давати ще й пояснення членам двосторонньої комісії, утвореної командуванням ВМС України та Чорноморського флоту щодо несанкціонованого переходу корабля з Кримської військово-морської бази в Донузлаві до Одеси.

Власне, й ініціатори переходу — а ними стали насамперед начальник штабу бригади кораблів охорони водного району капітан II рангу Микола Жибарев (тиждень тому, до речі, відсторонений від виконання своїх обов'язків через те, що посмів присягнути на вірність народові України) та командир сторожовика капітан-лейтенант Сергій Настенко — зітхнули дещо полегшено, коли почули вердикт офіційних органів. Коли й можливі якісь санкції щодо ініціаторів несанкціонованого переходу, то лише адміністративні. І члени двосторонньої комісії по розгляду інциденту прийняли своє перше рішення: сторожовий корабель на якийсь час залишиться в Одесі, щоб можна було провести на ньому деякі ремонтні роботи (судно це, принагідно зауважити, досить солідного віку — споруджене ще в 1968 році), поповнити запаси продовольства, врешті-решт, визначити його подальше місце дислокації. Зважаючи на те, що дехто пророкував: корабель буде негайно повернуто туди, звідкіля він прийшов, а там усі члени екіпажу одержать по заслузі, — таке рішення комісії, як на мене, досить виважене і вмотивоване. Справді, вдавшись до відчайдушного кроку, екіпаж сторожовика тим самим висловив свій протест проти всіляких утисків і принижень, що їх чинило стосовно нього командування ЧФ. То чи ж можна було повертати людей йому ж на розправу?

Відомо, що командування ВМС України не виправдовує дій командира сторожового корабля, вважає, що вони можуть дестабілізувати й так досить складну обстановку, що панує навколо Чорноморського флоту. **Водночас командуючий ВМС України контр-адмірал Борис Кожин під час перебування в Одесі категорично відкинув звинувачення в причетності до події державних структур. Несанкціонований перехід екіпаж сторожового корабля здійснив, підкреслив він, самостійно, без будь-яких підбурювань чи заохочень ззовні.**

Касатонов, вкрай жалкуючи, що не вдалося повернути сторожовий корабель назад до Криму на розправу, заявив, що коли б він особисто був у цей час на місці, то обов'язково домігся б цього. Яким чином? Відомо, що один з чотирьох військових кораблів, посланих навздогін сторожовику, зробив кілька попереджувальних пострілів. То що, адмірал наказав би влучати в ціль? І не замислився б при цьому, до чого отаке могло призвести? Відповідь на ці запитання по-своєму, та, як на мене, не без підстав, тлумачить наш читач-одесит, ветеран Збройних Сил Ростислав Циганенко, який зателефонував до корпункту якраз під час підготовки цього матеріалу. Вважаю, сказав він, що командування Чорноморського Флоту вже не раз провокувало збройні сутички поміж військовослужбовців, а це може призвести до непередбачуваних трагічних наслідків. Отож слід негайно вислати Касатонова за межі України як такого, що діє не в інтересах українського та російського народів, а на шкоду їм.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент
«Голосу України».
Одеса.

* * *

У Севастополі відбулася чотиригодинна зустріч керівників делегацій на переговорах щодо Чорноморського флоту — першого заступника Голови Верховної Ради України Василя Дурдинця і заступника Голови Верховної Ради Росії Юрія Ярова. У розмові взяли участь Голова Верховної Ради Криму Микола Багров, командуючий Чорноморським флотом адмірал Ігор Касатонов і командуючий ВМС України Борис Кожин, представник Президента України в Севастополі Іван Єрмаков, голова Севастопольської міськради Віктор Семенов.

Перед присутніми виступили адмірал І. Касатонов і контр-адмірал Б. Кожин — кожний із своєю оцінкою недавньої надзвичайної пригоди — несанкціонованого переходу сторожового корабля з Кримської військово-морської бази в Одесу. Заспокоїла всіх заява В. Дурдинця про те, що Генеральному прокуророві України доручено провести розслідування цього інциденту.

Відповідаючи на численні гострі запитання, В. Дурдинець і Ю. Яров розповіли, що в ході нинішньої зустрічі вдалося дійти згоди щодо ряду питань. Із схваленням сприйнято заклик сесії Севастопольської міськради про створення парламентської комісії для контролю за додержанням Дагомиських угод. До її складу увійдуть не тільки народні депутати Верховних Рад України і Росії, а й депутати від Криму та Севастополя.

Є домовленість про взаємодію командування ЧФ і ВМС України у запобіганні в майбутньому подібним подіям, що дестабілізують обстановку.

На злобу дня

УЗАКОНЕНИЙ ГРАБІЖ?

У житомирських гастрономах літр молока сьогодні коштує 10 купонів, кілограм м'яса — 72 купони за яловичину і 68 — за свинину, 10 яєць — 16 купонів. Молода наша держава змушує колгоспи продавати молоко за 3,69 купона, яловичину вищої якості — за 53, свинину вищої якості — за 65 купонів, яйця — в середньому 12 купонів за десяток.

А от одному із сильних господарств — колгоспові «Україна», що в Житомирському районі, виробництво літра молока обходиться в середньому в 20 купонів, кілограма м'яса — 30 купонів, десяток яєць — 22 купони. А загалом від цієї продукції тепер лише збитки.

Водночас, як сказав голова правління цього господарства В. Хробуст, у нинішньому році вони не закупили жодної одиниці техніки: за теперішніми астрономічними цифрами невигідно купувати. Зрештою, недешево коштує і спецодяг для механізаторів. Наприклад, за пару рукавиць, що раніше коштувала 1 карбованець 20 копійок, тепер треба віддати 250 купонів, а за спецкостюм — 600 (донедавна його ціна була 60 карбованців). Грошей же в колгоспній касі до нового врожаю залишилося лише на заробітну плату. До речі, вона становить тут у середньому 1500 купонів.

Микола РОЙ,
інформагенція «Вісник».
Житомирська область.

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

Цей Закон визначає правові основи організації, охорони, ефективного використання природно-заповідного фонду України, відтворення його природних комплексів та об'єктів.

Природно-заповідний фонд становлять ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного і рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

У зв'язку з цим законодавством України природно-заповідний фонд охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Україна розглядає цей фонд як складову частину світової системи природних територій та об'єктів, що перебувають під особливою охороною.

РОЗДІЛ I.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Завдання законодавства України про природно-заповідний фонд України

Завданням законодавства України про природно-заповідний фонд України є регулювання суспільних відносин щодо організації, охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відтворення їх природних комплексів, управління у цій галузі.

Стаття 2. Законодавство України про природно-заповідний фонд

Відносини в галузі охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду, відтворення його природних комплексів регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», цим Законом та іншими актами законодавства України.

Стаття 3. Класифікація територій та об'єктів природно-заповідного фонду України

До природно-заповідного фонду України належать:

природні території та об'єкти — природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища;

штучно створені об'єкти — ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Заказники, пам'ятки природи, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва залежно від їх екологічної і наукової цінності можуть бути загальнодержавного та місцевого значення.

Залежно від походження, інших особливостей природних комплексів та об'єктів, що оголошуються заказниками чи пам'ятками природи, мети і необхідного режиму охорони:

заказники поділяються на ландшафтні, лісові, ботанічні, загальнозоологічні, орнітологічні, ентомологічні, іхтіологічні, гідрологічні, загальногеологічні, палеонтологічні та карстово-спелеологічні;

пам'ятки природи поділяються на комплексні, ботанічні, зоологічні, гідрологічні та геологічні.

Законодавством Республіки Крим може бути встановлено додаткові категорії територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Стаття 4. Форми власності на території та об'єкти природно-заповідного фонду

Території природних заповідників, заповідні зони біосферних заповідників, землі та інші природні ресурси, надані національним природним паркам, є власністю народу України.

Регіональні ландшафтні парки, зони — буферна, антропогенних ландшафтів, регульованого заповідного режиму біосферних заповідників, землі та інші природні ресурси, включені до складу, але не надані національним природним паркам, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва можуть перебувати як у власності народу України, так і в інших формах власності, передбачених законодавством України.

Ботанічні сади, дендрологічні парки та зоологічні парки, створені до прийняття цього Закону, не підлягають приватизації.

У разі зміни форм власності на землю, на якій знаходяться заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, землевласники зобов'язані забезпечувати режим їх охорони і збереження з відповідною перереєстрацією охоронного зобов'язання.

Стаття 5. Правові засади функціонування територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Завдання, науковий профіль, особливості природоохоронного режиму та характеру функціонування природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, заказників, ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків визначаються у положеннях про них, які розробляються відповідно до цього Закону і затверджуються:

Міністерством охорони навколишнього природного середовища України щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення;

органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на місцях щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Завдання, особливості природоохоронного режиму пам'яток природи та заповідних урочищ визначаються на основі цього Закону безпосередньо в їх первинних облікових документах.

Природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, а також ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки загальнодержавного значення є юридичними особами.

Ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки місцевого значення та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва відповідно до законодавства України можуть бути визнані юридичними особами.

Стаття 6. Охорона територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську, а також історико-культурну цінність

Території та об'єкти, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську, а також історико-культурну цінність, підлягають комплексній охороні, порядок здійснення якої визначається положенням щодо кожної з таких територій чи об'єктів, яке відповідно до цього Закону та законодавства України про охорону пам'яток історії та культури затверджується Міністерством охорони навколишнього природного середовища України та Міністерством культури України.

Стаття 7. Землі територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Землі територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, а також землі природних територій та об'єктів, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську, а також історико-культурну цінність і є відповідно до статті 6 цього Закону об'єктами комплексної охорони, належать до земель природоохоронного та історико-культурного призначення.

На землях природно-заповідного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

Стаття 8. Основні засоби збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду забезпечується шляхом:

встановлення заповідного режиму;

організації систематичних спостережень за станом заповідних природних комплексів та об'єктів;

проведення комплексних досліджень з метою розробки наукових основ їх збереження та ефективного використання;

додержання вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду під час здійснення господарської, управлінської та іншої діяльності, розробки проектної і проектно-планувальної документації, землевпорядкування, лісовпорядкування, проведення екологічних експертиз;

запровадження економічних важелів стимулювання їх охорони;

здійснення державного та громадського контролю за додержанням режиму їх охорони та використання;

встановлення підвищеної відповідальності за порушення режиму їх охорони та використання, а також за знищення та пошкодження заповідних природних комплексів та об'єктів;

проведення широкого міжнародного співробітництва у цій сфері;

проведення інших заходів з метою збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Стаття 9. Види використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Території та об'єкти природно-заповідного фонду з додержанням вимог, встановлених цим Законом та іншими актами законодавства України, можуть використовуватися:

у природоохоронних цілях;

у науково-дослідних цілях;

в оздоровчих та інших рекреаційних цілях;

в освітньо-виховних цілях;

для потреб моніторингу навколишнього природного середовища.

Встановлені частиною першою цієї статті основні види використання, а також заготівля деревини, лікарських та інших цінних рослин, їх плодів, сіна, випасання худоби, мисливство, рибальство та інші види використання можуть здійснюватися лише за умови, що така діяльність не суперечить цільовому призначенню територій та об'єктів природно-заповідного фонду, встановленим вимогам щодо охорони, відтворення та використання їх природних комплексів та окремих об'єктів.

Стаття 10. Права громадян з питань охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Громадяни України з питань охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду мають право на:

участь в обговоренні проектів законодавчих актів з питань розвитку заповідної справи, формування природно-заповідного фонду;

участь у розробці та реалізації заходів щодо їх охорони та ефективного використання, запобігання негативного впливу на них господарської діяльності;

внесення пропозицій про включення до складу природно-заповідного фонду найбільш цінних природних територій та об'єктів;

ознайомлення з територіями та об'єктами природно-заповідного фонду, здійснення інших користувань з додержанням встановлених вимог щодо заповідного режиму;

участь у здійсненні громадського контролю за охороною заповідних територій та об'єктів, внесення пропозицій про притягнення до відповідальності винних у порушенні вимог охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

законодавством України можуть бути визначені й інші права громадян з питань охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

РОЗДІЛ II.

УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ОХОРОНИ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Стаття 11. Спеціально уповноважений орган державного управління в галузі організації, охорони та використання природно-заповідного фонду

Спеціально уповноваженим органом державного уп-

(Продовження на 4-й стор.)

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПРО ВВЕДЕННЯ В ДІЮ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД УКРАЇНИ»

Верховна Рада **постановляє:**

1. Ввести в дію Закон України «Про природно-заповідний фонд України» з дня його опублікування.

2. До приведення законодавства України у відповідність із Законом України «Про природно-заповідний фонд України» застосовуються акти законодавства в частині, що не суперечить цьому Законові.

3. В зв'язку з прийняттям Закону України «Про природно-заповідний фонд України» вважати раніше створені:

державні заповідники — природними заповідниками;

державні природні національні парки — національними природними парками;

державні заказники, пам'ятки природи, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва республіканського значення — відповідно заказниками, пам'ятками природи, ботанічними садами, дендрологічними парками, зоологічними парками, парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення.

4. Комісії у питаннях екології та раціонального природокористування разом з Комісією у питаннях законодавства і законності та Кабінетом Міністрів України підготувати і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про приведення у відповідність із Законом України «Про природно-заповідний фонд України» чинних законодавчих актів.

5. Кабінету Міністрів України:

до 1 вересня 1992 року привести рішення уряду України у відповідність із Законом України «Про природно-заповідний фонд України»;

до 1 квітня 1993 року прийняти рішення відповідно до його компетенції, визначеної зазначеним Законом;

забезпечити до 1 жовтня 1992 року перегляд і скасування міністерствами і відомствами України їх нормативних актів, що суперечать цьому Законові;

разом з Комісією Верховної Ради України у питаннях екології та раціонального природокористування підготувати і до 1 вересня 1992 року внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про впорядкування управління природними заповідниками та національними природними парками.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
16 червня 1992 року

ПРО ПРИРОДНО-ЗАПОВ

(Продовження. Початок на 3-й стор.).

равління в галузі організації, охорони та використання природно-заповідного фонду є Міністерство охорони навколишнього природного середовища України.

Для забезпечення державного управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду можуть створюватися спеціальні підрозділи Міністерства охорони навколишнього природного середовища України та його органів на місцях.

Стаття 12. Управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду

Управління природними заповідниками, біосферними заповідниками, національними природними парками, регіональними ландшафтними парками, а також ботанічними садами, дендрологічними парками, зоологічними парками, парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення здійснюється їх спеціальними адміністраціями.

Спеціальні адміністрації можуть створюватися також для управління ботанічними садами, дендрологічними парками, зоологічними парками та парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва місцевого значення за рішенням органів, у віданні яких вони перебувають.

До складу спеціальної адміністрації з управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду входять відповідні наукові підрозділи, служби охорони, господарського та іншого обслуговування.

Управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду, для яких не створюються спеціальні адміністрації, здійснюється підприємствами, установами та організаціями, у віданні яких перебувають ці території та об'єкти.

Стаття 13. Участь об'єднань громадян в управлінні територіями та об'єктами природно-заповідного фонду

Об'єднання громадян, статутами яких передбачена діяльність у галузі охорони навколишнього природного середовища, мають право на участь в управлінні територіями та об'єктами природно-заповідного фонду шляхом:

внесення пропозицій щодо організації нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду, забезпечення їх охорони, ефективного використання і відтворення природних комплексів та об'єктів;

сприяння державним органам в їх діяльності у цій сфері;

участі в установленому порядку у проведенні екологічної експертизи об'єктів, що негативно впливають чи можуть негативно вплинути на стан територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

участі у контролі за додержанням режиму таких територій та об'єктів;

здійснення відповідно до законодавства України інших заходів, передбачених їх статутами.

РОЗДІЛ III.
РЕЖИМ ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Стаття 14. Визначення режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду — це сукупність науково обгрунтованих екологічних вимог, норм і правил, які визначають правовий статус, призначення цих територій та об'єктів, характер допустимої діяльності в них, порядок охорони, використання і відтворення їх природних комплексів.

Режим територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначається відповідно до цього Закону з урахуванням їх класифікації та цільового призначення.

ГЛАВА 1.
ПРИРОДНІ ЗАПОВІДНИКИ

Стаття 15. Статус та завдання природних заповідників

Природні заповідники — природоохоронні, науково-дослідні установи загальнодержавного значення, що створюються з метою збереження в природному стані типових або унікальних для даної ландшафтної зони природних комплексів з усією сукупністю їх компонентів, вивчення природних процесів і явищ, що відбуваються в них, розробки наукових засад охорони навколишнього природного середовища, ефективного використання природних ресурсів та екологічної безпеки.

Ділянки землі та водного простору з усіма природними ресурсами повністю вилучаються з господарського використання і надаються заповідникам у порядку, встановленому цим Законом та іншими актами законодавства України.

Основними завданнями природних заповідників є збереження природних комплексів та об'єктів на їх території, проведення наукових досліджень і спостережень за станом навколишнього природного середовища, розробка на їх основі природоохоронних рекомендацій, поширення екологічних знань, сприяння у підготовці наукових кадрів і спеціалістів у галузі охорони навколишнього природного середовища та заповідної справи.

На природні заповідники покладається також координація і проведення наукових досліджень на територіях заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ у регіоні.

Стаття 16. Вимоги щодо охорони природних комплексів та об'єктів природних заповідників

На території природних заповідників забороняється будь-яка господарська та інша діяльність, що суперечить цільовому призначенню заповідника, порушує природний розвиток процесів та явищ або створює загрозу шкідливого впливу на його природні комплекси та об'єкти, а саме:

будівництво споруд, шляхів сполучення, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язаних з діяльністю природних заповідників, розведення вогнищ, влаштування місць відпочинку населення, стоянка транспорту, а також проїзд і прохід сторонніх осіб, прогін домашніх тварин, пересування механічних транспортних засобів, за винятком шляхів загального користування, лісосплав, проліт літаків та вертольотів нижче 2000 метрів над землею, подолання літаками звукового бар'єру над територією заповідника та інші види штучного шумового впливу, що перевищують установлені нормативи;

геолого-розвідувальні роботи, розробка корисних копалин, порушення грунтового покриву та гідрологічного режиму, руйнування геологічних відслонень, застосування хімічних засобів, усі види лісокористування, а також заготівля кормових трав, лікарських й інших рослин, квітів, насіння, очерету, випасання худоби, вилов і знищення звірів і птахів, порушення умов їх оселення, гніздування, інші види користування рослинним і тваринним світом, що призводять до порушення природних комплексів;

мисливство, рибальство, інтродукція нових видів тварин і рослин, проведення заходів з метою збільшення чисельності окремих видів тварин понад допустиму науково-обгрунтовану ємкість угідь, збирання колекційних та інших матеріалів, за винятком матеріалів, необхідних для виконання наукових досліджень.

Для збереження і відтворення корінних природних комплексів, проведення науково-дослідних робіт та виконання інших завдань у природному заповіднику відповідно до проекту організації його території та охорони природних комплексів допускається:

виконання відновлювальних робіт на землях з порушеними корінними природними комплексами, а також здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів заповідника внаслідок антропогенного впливу — відновлення гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися, видів рослин і тварин, які зникають, тощо;

здійснення протипожежних і санітарних заходів, що не порушують режиму заповідника; спорудження у встановленому порядку будівель та інших об'єктів, необхідних для виконання поставлених перед заповідником завдань; збір колекційних та інших матеріалів, виконання робіт, передбачених планами довгострокових стаціонарних наукових досліджень, проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

Проектом організації території природного заповідника та охорони його природних комплексів може бути передбачено виділення земельних ділянок для задоволення господарських потреб заповідників та їх працівників у сінокосах, випасах, городах та паливі відповідно до встановлених нормативів.

Проекти організації території природних заповідників та охорони їх природних комплексів розробляються спеціалізованими проектними організаціями і затверджуються Міністерством охорони навколишнього природного середовища України.

В разі термінової необхідності за клопотанням науково-технічної ради природного заповідника з дозволу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на території природного заповідника можуть проводитися заходи, спрямовані на охорону природних комплексів, ліквідацію наслідків аварій, стихійного лиха та в інших цілях, не передбачені Проектом організації території природного заповідника та охорони його природних комплексів.

Для ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, в результаті яких виникає пряма загроза для життя людей чи знищення заповідних природних комплексів, особливо термінові заходи здійснюються за рішенням дирекції природного заповідника.

ГЛАВА 2.
БІОСФЕРНІ ЗАПОВІДНИКИ

Стаття 17. Статус і завдання біосферних заповідників

Біосферні заповідники є природоохоронними, науково-дослідними установами міжнародного значення, що створюються з метою збереження в природному стані найбільш типових природних комплексів біосфери, здійснення фонового екологічного моніторингу, вивчення навколишнього природного середовища, його змін під дією антропогенних факторів.

Біосферні заповідники створюються на базі природних заповідників, національних природних парків з включенням до їх складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду інших категорій та інших земель і належать до всесвітньої глобальної мережі біосферних заповідників.

Стаття 18. Структура території та особливості управління біосферними заповідниками

Для біосферних заповідників установлюється диференційований режим охорони, відтворення та використання природних комплексів згідно з функціональним зонуванням:

заповідна зона — включає території, призначені для збереження і відновлення найбільш цінних природних та мінімально порушених антропогенними факторами природних комплексів, генофонду рослинного і тваринного світу; її режим визначається відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників;

буферна зона — включає території, виділені з метою запобігання негативного впливу на заповідну зону господарської діяльності на прилеглих територіях; її режим та порядок створення визначаються відповідно до вимог, встановлених для охоронних зон природних заповідників;

зона антропогенних ландшафтів — включає території традиційного землекористування, лісокористування, водокористування, місць поселення, рекреації та інших видів господарської діяльності.

У межах території біосферних заповідників можуть виділятися зони регульованого заповідного режиму, до складу яких включаються регіональні ландшафтні парки, заказники, заповідні урочища з додержанням вимог щодо їх охорони, встановлених цим Законом.

Стаття 19. Особливості діяльності біосферних заповідників

Наукові дослідження, спостереження за станом навколишнього природного середовища та інша діяльність біосферних заповідників здійснюються з урахуванням міжнародних програм.

ГЛАВА 3.
НАЦІОНАЛЬНІ ПРИРОДНІ ПАРКИ

Стаття 20. Статус і завдання національних природних парків

Національні природні парки є природоохоронними, рекреаційними, культурно-освітніми, науково-дослідними установами загальнодержавного значення, що створюються з метою збереження, відтворення і ефективного використання природних комплексів та об'єктів, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, освітню та естетичну цінність.

Ділянки землі та водного простору з усіма природними ресурсами та об'єктами вилучаються з господарського використання і надаються національним природним паркам у порядку, встановленому цим Законом та іншими актами законодавства України.

До складу територій національних природних парків можуть включатися ділянки землі та водного простору інших землевласників та землекористувачів.

На національні природні парки покладається виконання таких основних завдань:

збереження цінних природних та історико-культурних комплексів і об'єктів;

створення умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів та об'єктів;

проведення наукових досліджень природних комплексів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розробка наукових рекомендацій з питань охорони навколишнього природного середовища та ефективного використання природних ресурсів;

проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

Стаття 21. Структура території та вимоги щодо охорони природних комплексів та об'єктів національних природних парків

На території національних природних парків з урахуванням природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, їх особливостей встановлюється диференційований режим щодо їх охорони, відтворення та використання згідно з функціональним зонуванням:

заповідна зона — призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів, режим якої визначається відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників;

зона регульованої рекреації — в її межах проводяться короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць; у цій зоні дозволяється влаштування та відповідне обладнання туристських маршрутів і екологічних стежок; тут забороняються рубки лісу головного користування, промислове рибальство й мисливство, інша діяльність, яка може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони;

зона стаціонарної рекреації — призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку;

господарська зона — у її межах проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на парк завдань, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення парку, а також землі інших землевласників та землекористувачів, включені до складу парку, на яких господарська діяльність здійснюється з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища.

На території зони регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарської зони забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища та зниження рекреаційної цінності території національного природного парку.

Зонування території національного природного парку, рекреаційна та інша діяльність на його території провадяться відповідно до По-

ложення про ... природний пар... організації тер... нального природ... охорони, відтв... реаційного ви... го природних ... об'єктів, що ... Кабінетом Мі...

Стаття 22. ... яльність на т... нальних приро...

Рекреаційна ... території наці... родних парків ... ся спеціальн... ми адміністра... також іншими ... ми, у... ... ціями ...підс... міністрацією ...

ГЛА...
РЕГІО... ЛАНДШАФ...

Стаття 23. ... дання регіо... шафтних парк...

Регіональні ... парки є приро... рекреаційним... місцевого чи ... значення, що ... метою збереж... ному стані т... кальних прир... сів та об'єкт... їх умов для ... відпочинку н...

Регіональн... парки органі... правило, без ... мельних ділян... інших ...ирод... їх власників ... чів.

В р... ...ес... чення земел... водних та і... об'єктів для ... льних ціл... провадиться ... новленому ... України.

На регіона... ні парки по... нання таких ...

збереженн... родних та і... них компле...

створення... тивного ту... ку та інши... ційної діяль... них умовах ... режиму охо... природних к... ктів;

сприяння ... вітньо... ...ов...

Ста... 24... риторії та ... рони приро... та об'єктів р... шафтних па...

На терито... ландшафтни... ванням прир... доровчої, на... ційної, іст... та інших ц... них комплек... їх особливо... дитися зон... ванням вим... для терито... природних ...

Проект о... рії регіона... ного парку... рення та ... користання... комплексів... рядок його ... джуються ... ном, який ... про органі...

Г...
ЗА...

Стаття ... дання зака...

Заказни... ся природ... торії) з м... відтворен... лексів чи ... нентів.

Оголоше... провадитьс... земельних ... та інших ...

РО ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД УКРАЇН

родних ком-
бальство, ін-
видів тварин
ння заходів
ння чисель-
видів тва-
тиму науко-
ємкість
колекційних
лів, за ви-
в, необхід-
ня наукових
ня і відтво-
природних
едення нау-
обіт та ви-
завдань у
віднику від-
ту організа-
ії та охоро-
мплексів до-
дновлюваль-
ллях з пору-
ми природ-
и, а також
ців щодо за-
природних
відника вна-
нного впли-
ня гідроло-
збереження
рослинних
історично
рослин і
ають, тощо;
протипожеж-
заходів, що
режиму за-
дження у
рядку буді-
'єктів, необ-
ання постав-
заповідником
екційних та
в, виконання
них планами
стаціонарних
кень, прове-
ої освітньо-
нізації тери-
о заповід-
рони його
лексів може
о виділення
ок для задо-
рських пот-
в та їх пра-
осах, випа-
паливі від-
овлених нор-
нізації тери-
заповідників
природних
озробляються
проектними
затверджу-
ством охоро-
го природно-
України.
нової необ-
отанням нау-
ади природ-
а з дозволу
хорони навко-
дного середо-
на території
овідника мо-
ся заходи,
хорону при-
ів, ліквідацію
й, стихійного
х цілях, не
ектом органі-
природного
охорони його
плексів.
ії наслідків
йного лиха, в
виникає пря-
життя людей
повідних при-
ксів, особливо
ди здійсню-
нням дирекції
овідника.

А 2.
ЕРНІ
ДНИКИ

Статус і зав-
их заповідни-

повідники є
ими, науково-
ановами між-
ачення, що
метою збере-

ження в природному стані найбільш типових природних комплексів біосфери, здійснення фонового екологічного моніторингу, вивчення навколишнього природного середовища, його змін під дією антропогенних факторів.

Біосферні заповідники створюються на базі природних заповідників, національних природних парків з включенням до їх складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду інших категорій та інших земель і належать до всесвітньої глобальної мережі біосферних заповідників.

Стаття 18. Структура території та особливості управління біосферними заповідниками

Для біосферних заповідників установлюється диференційований режим охорони, відтворення та використання природних комплексів згідно з функціональним зонуванням:

заповідна зона — включає території, призначені для збереження і відновлення найбільш цінних природних та мінімально порушених антропогенними факторами природних комплексів, генофонду рослинного і тваринного світу; її режим визначається відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників;

буферна зона — включає території, виділені з метою запобігання негативного впливу на заповідну зону господарської діяльності на прилеглих територіях; її режим та порядок створення визначаються відповідно до вимог, встановлених для охоронних зон природних заповідників;

зона антропогенних ландшафтів — включає території традиційного землекористування, лісокористування, водокористування, місць поселення, рекреації та інших видів господарської діяльності.

У межах території біосферних заповідників можуть виділятися зони регульованого заповідного режиму, до складу яких включаються регіональні ландшафтні парки, заказники, заповідні урочища з додержанням вимог щодо їх охорони, встановлених цим Законом.

Стаття 19. Особливості діяльності біосферних заповідників

Наукові дослідження, спостереження за станом навколишнього природного середовища та інша діяльність біосферних заповідників здійснюються з урахуванням міжнародних програм.

ГЛАВА 3. НАЦІОНАЛЬНІ ПРИРОДНІ ПАРКИ

Стаття 20. Статус і завдання національних природних парків

Національні природні парки є природоохоронними, рекреаційними, культурно-освітніми, науково-дослідними установами загальнодержавного значення, що створюються з метою збереження, відтворення і ефективного використання природних комплексів та об'єктів, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, освітню та естетичну цінність.

Ділянки землі та водного простору з усіма природними ресурсами та об'єктами вилучаються з господарського використання і надаються національним природним паркам у порядку, встановленому цим Законом та іншими актами законодавства України.

До складу територій національних природних парків можуть включатися ділянки землі та водного простору інших землевласників та землекористувачів.

На національні природні парки покладається виконання таких основних завдань:

збереження цінних природних та історико-культурних комплексів і об'єктів;

створення умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів та об'єктів;

проведення наукових досліджень природних комплексів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розробка наукових рекомендацій з питань охорони навколишнього природного середовища та ефективного використання природних ресурсів;

проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

Стаття 21. Структура території та вимоги щодо охорони природних комплексів та об'єктів національних природних парків

На території національних природних парків з урахуванням природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, їх особливостей встановлюється диференційований режим щодо їх охорони, відтворення та використання згідно з функціональним зонуванням;

заповідна зона — призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів, режим якої визначається відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників;

зона регульованої рекреації — в її межах проводяться короткостроковий відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо мальовничих і пам'ятних місць; у цій зоні дозволяється влаштування та відповідне обладнання туристських маршрутів і екологічних стежок; тут забороняються рубки лісу головного користування, промислове рибальство й мисливство, інша діяльність, яка може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони;

зона стаціонарної рекреації — призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів парку;

господарська зона — у її межах проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на парк завдань, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення парку, а також землі інших землевласників та землекористувачів, включені до складу парку, на яких господарська діяльність здійснюється з додержанням загальних вимог щодо охорони навколишнього природного середовища.

На території зони регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарської зони забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може призвести до погіршення стану навколишнього природного середовища та зниження рекреаційної цінності території національного природного парку.

Зонування території національного природного парку, рекреаційна та інша діяльність на його території провадяться відповідно до Положення про національний природний парк та Проекту організації території національного природного парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 22. Рекреаційна діяльність на території національних природних парків

Рекреаційна діяльність на території національних природних парків організовується спеціальними підрозділами адміністрації парків, а також іншими підприємствами, у[...]овами та [...]анізаціями [...] підставі [...] з адміністрацією парку.

ГЛАВА 4. РЕГІОНАЛЬНІ ЛАНДШАФТНІ ПАРКИ

Стаття 23. Статус і завдання регіональних ландшафтних парків

Регіональні ландшафтні парки є природоохоронними рекреаційними установами місцевого чи регіонального значення, що утворюються з метою збереження в природному стані типових або унікальних природних комплексів та об'єктів і забезпечення умов для організованого відпочинку населення.

Регіональні ландшафтні парки організовуються, як правило, без вилучення земельн[...] ділянок, во[...]их та інши[...] природних о[...]тів у їх власників або користувачів.

В р[...] необхід[...], вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів для потреб регіональних ландшафтних парків провадиться в порядку, встановленому законодавством України.

На регіональні ландшафтні парки покладається виконання таких завдань:

збереження цінних природних та історико-культурних комплексів та об'єктів;

створення умов для ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів і об'єктів;

сприяння екологічній освітньо-[...]ховній роб[...]

Ста[...] 24. Стру[...]ра території та вимоги щодо охорони природних комплексів та об'єктів регіональних ландшафтних парків

На території регіональних ландшафтних парків з урахуванням природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів, їх особливостей може провотитися зонування з урахуванням вимог, встановлених для територій національних природних парків.

Проект організації території регіонального ландшафтного парку, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів і порядок його виконання затверджуються державним органом, який прийняв рішення про організацію парку.

ГЛАВА 5. ЗАКАЗНИКИ

Стаття 25. Статус і завдання заказників

Заказниками оголошуються природні території (акваторії) з метою збереження і відтворення природних комплексів чи їх окремих компонентів.

Оголошення заказників провадиться без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

Стаття 26. Основні вимоги щодо режиму заказників

На території заказника обмежується або забороняється діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про заказник.

Господарська, наукова та інша діяльність, що не суперечить цілям і завданням заказника, проводиться з додержанням загальних вимог охорони навколишнього природного середовища.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених заказником, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

ГЛАВА 6. ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

Стаття 27. Статус та завдання пам'яток природи

Пам'ятками природи оголошуються окремі унікальні природні утворення, що мають особливе природоохоронне, наукове, естетичне і пізнавальне значення, з метою збереження їх у природному стані.

Оголошення пам'яток природи провадиться без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

Стаття 28. Основні вимоги щодо режиму пам'яток природи

На території пам'яток природи забороняється будь-яка діяльність, що загрожує їх збереженню або призводить до деградації чи зміни первісного стану.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених пам'ятками природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

ГЛАВА 7. ЗАПОВІДНІ УРОЧИЩА

Стаття 29. Статус і завдання заповідних урочищ

Заповідними урочищами оголошуються лісові, степові, болотні та інші відокремлені цілісні ландшафти, що мають важливе наукове, природоохоронне і естетичне значення, з метою збереження їх у природному стані.

Оголошення заповідних урочищ провадиться без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

Стаття 30. Основні вимоги щодо режиму заповідних урочищ

На території заповідних урочищ забороняється будь-яка діяльність, що порушує природні процеси, які відбуваються у природних комплексах, включених до його складу, відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених заповідними урочищами, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

ГЛАВА 8. БОТАНІЧНІ САДИ

Стаття 31. Статус і завдання ботанічних садів

Ботанічні сади створюються з метою збереження, вивчення, акліматизації, розмноження в спеціально створених умовах та ефективного господарського використання рідкісних і типових видів місцевої і світової флори шляхом створення, поповнення та збереження ботанічних колекцій, ведення наукової, навчальної і освітньої роботи.

Ботанічні сади загальнодержавного значення є науково-дослідними природоохоронними установами.

Ботанічним садам місцевого значення у встановленому порядку може бути надано статус науково-дослідної установи.

Ділянки землі та водного простору з усіма природними ресурсами вилучаються з господарського використання і надаються ботанічним садам у порядку, встановленому цим Законом та іншими актами законодавства України.

Стаття 32. Структура території та основні вимоги щодо режиму ботанічних садів

На території ботанічних садів забороняється будь-яка діяльність, не пов'язана з виконанням покладених на них завдань і загрожує збереженню колекцій флори.

У межах ботанічних садів для забезпечення необхідного режиму охорони та ефективного використання можуть бути виділені зони:

експозиційна — її відвідування дозволяється в порядку, що встановлюється адміністрацією ботанічного саду;

наукова — до складу зони входять колекції, експериментальні ділянки тощо, на відвідування якої мають право лише співробітники ботанічного саду у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків, а також спеціалісти інших установ з дозволу адміністрації саду;

заповідна — відвідування її забороняється, крім випадків, коли воно пов'язано з проведенням наукових спостережень;

адміністративно - господарська.

Зонування території ботанічних садів проводиться відповідно до Положення про ботанічний сад та Проекту організації території ботанічного саду, що розробляється спеціалізованими науковими та проектними установами і затверджується органом, у підпорядкуванні якого перебуває ботанічний сад, за погодженням з:

Міністерством охорони навколишнього природного середовища України щодо ботанічних садів загальнодержавного значення;

органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на місцях щодо ботанічних садів місцевого значення.

ГЛАВА 9. ДЕНДРОЛОГІЧНІ ПАРКИ

Стаття 33. Статус і завдання дендрологічних парків

Дендрологічні парки утворюються з метою збереження і вивчення у спеціально створених умовах різноманітних видів дерев і чагарників та їх композицій для найбільш ефективного наукового, культурного, рекреаційного та іншого використання.

Дендрологічні парки загальнодержавного значення є науково-дослідними природоохоронними установами.

Дендрологічним паркам місцевого значення у встановленому порядку може бути надано статус науково-дослідної установи.

Земельні ділянки з усіма природними ресурсами вилучаються з господарського використання і надаються дендрологічним паркам у порядку, встановленому цим

Законом та
законодавства

Стаття 34
щодо режиму
парків

На терито
них парків з
яльність, не
конанням по
завдань, яка
женню денд
лекцій.
На терито
них парків м
дено зонуван
вимог, встан
танічних сад
Проект ор
рії дендрол
розробляєтьс
ними науко
ними устано
жується орга
куванні яко
дрологічний
женням з:
Міністерст
вколишнього
редовища У
дрологічних
державного з
органами
рони навкол
ного середо
місцях щодо
парків місце

ГЛ
ЗООЛОГ

Стаття 35
дання зоол

Зоологічні
ються з ме
екологічної
роботи, ство
рідкісних, е
сцевих виді
ження їх ге
ня дикої фа
наукових ос
у неволі.
Зоологічн
державного
родоохоронн
освітніми ус
Земельні
природними
чаються з г
користання
логічним па
встановлено
та іншими а
ства Україн

Стаття 3
риторії та
щодо реж
парків

На терит
парків забо
ність, не по
ням поклад
дань і загр
сприятливих
тварин цих
На терит
парків з ме
виконання
ними завда
ни:
експозиці
на для ста
мання твар
ня у культ
цілях;
наукова
водиться на
бота, відві
воляється в
начається а
ку;
рекреаці
для органі
обслуговува
парку;
господар
розміщуют
подарські
Проект
рії зоологі
ляється сп
уковими т
нізаціями
органом,
якого пере
парк, за по
Міністер
колишньог
довица Ук
гічних парк
ного значен

ГОЛОС України

ДНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

національний
та Проекту
ріорії націо-
ного парку,
ення та рек-
комплексів і
верджується
трів Украї-

креаційна ді-
торії націо-
их парків
діяльність на
альних при-
організовую-
підрозділа-
парків, а
ідприємства-
та ганіза-
з ад-

4.
ЬЛЬНІ
І ПАРКИ
атус і зав-
льних ланд-

ландшафтні
охоронними
установами
егіонального
орюються з
я в природ-
вих або уні-
вих комплек-
забезпечен-
ганізованого
ення.
ландшафтни
ються, як
лучення зе-
водних та
о тів у
користува-

вилу-
ділянок,
природних
реб регіона-
них парків
рядку, вста-
онодавством

ландшафт-
ється вико-
дань:
них при-
ико-культур-
та об'єктів;
в для ефек-
у, відпочин-
дів рекреа-
в природ-
одержанням
заповідних
ексів і об'є-

огічний ос-
об
ру ра те-
і щодо охо-
комплексів
альних ланд-

регіональних
ків з ураху-
хоронної, оз-
ої, рекреа-
-культурної
тей природ-
та об'єктів,
може прово-
з ураху-
становлених
аціональних

ації терито-
ландшафт-
рони, відтво-
огічного ви-
природних
б'єктів і по-
ання затвер-
вним орга-
ря рішення
парку.

5.
ИКИ
атус і зав-

оголошують-
торії (аква-
збереження і
одних комп-
них компо-

заказників
вилучення
ок, водних
их об'єктів

у їх власників або користувачів.

Стаття 26. Основні вимоги щодо режиму заказників

На території заказника обмежується або забороняється діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про заказник.

Господарська, наукова та інша діяльність, що не суперечить цілям і завданням заказника, проводиться з додержанням загальних вимог охорони навколишнього природного середовища.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених заказником, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

ГЛАВА 6. ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

Стаття 27. Статус та завдання пам'яток природи

Пам'ятками природи оголошуються окремі унікальні природні утворення, що мають особливе природоохоронне, наукове, естетичне і пізнавальне значення, з метою збереження їх у природному стані.

Оголошення пам'яток природи провадиться без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

Стаття 28. Основні вимоги щодо режиму пам'яток природи

На території пам'яток природи забороняється будь-яка діяльність, що загрожує їх збереженню або призводить до деградації чи зміни первісного стану.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених пам'ятками природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

ГЛАВА 7. ЗАПОВІДНІ УРОЧИЩА

Стаття 29. Статус і завдання заповідних урочищ

Заповідними урочищами оголошуються лісові, степові, болотні та інші відокремлені цілісні ландшафти, що мають важливе наукове, природоохоронне і естетичне значення, з метою збереження їх у природному стані.

Оголошення заповідних урочищ провадиться без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

Стаття 30. Основні вимоги щодо режиму заповідних урочищ

На території заповідних урочищ забороняється будь-яка діяльність, що порушує природні процеси, які відбуваються у природних комплексах, включених до його складу, відповідно до вимог, встановлених для природних заповідників.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених заповідними урочищами, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

ГЛАВА 8. БОТАНІЧНІ САДИ

Стаття 31. Статус і завдання ботанічних садів

Ботанічні сади створюються з метою збереження, вивчення, акліматизації, розмноження в спеціально створених умовах та ефективного господарського використання рідкісних і типових видів місцевої і світової флори шляхом створення, поповнення та збереження ботанічних колекцій, ведення наукової, навчальної і освітньої роботи.

Ботанічні сади загальнодержавного значення є науково-дослідними природоохоронними установами.

Ботанічним садам місцевого значення у встановленому порядку може бути надано статус науково-дослідної установи.

Ділянки землі та водного простору з усіма природними ресурсами вилучаються з господарського використання і надаються ботанічним садам у порядку, встановленому цим Законом та іншими актами законодавства України.

Стаття 32. Структура території та основні вимоги щодо режиму ботанічних садів

На території ботанічних садів забороняється будь-яка діяльність, не пов'язана з виконанням покладених на них завдань і загрожує збереженню колекцій флори.

У межах ботанічних садів для забезпечення необхідного режиму охорони та ефективного використання можуть бути виділені зони:

експозиційна — її відвідування дозволяється в порядку, що встановлюється адміністрацією ботанічного саду;

наукова — до складу зони входять колекції, експериментальні ділянки тощо, на відвідування якої мають право лише співробітники ботанічного саду у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків, а також спеціалісти інших установ з дозволу адміністрації саду;

заповідна — відвідування її забороняється, крім випадків, коли воно пов'язано з проведенням наукових спостережень;

адміністративно - господарська.

Зонування території ботанічних садів проводиться відповідно до Положення про ботанічний сад та Проекту організації території ботанічного саду, що розробляється спеціалізованими науковими та проектними установами і затверджується органом, у підпорядкуванні якого перебуває ботанічний сад, за погодженням з:

Міністерством охорони навколишнього природного середовища України щодо ботанічних садів загальнодержавного значення;

органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на місцях щодо ботанічних садів місцевого значення.

ГЛАВА 9. ДЕНДРОЛОГІЧНІ ПАРКИ

Стаття 33. Статус і завдання дендрологічних парків

Дендрологічні парки утворюються з метою збереження і вивчення у спеціально створених умовах різноманітних видів дерев і чагарників та їх композицій для найбільш ефективного наукового, культурного, рекреаційного та іншого використання.

Дендрологічні парки загальнодержавного значення є науково-дослідними природоохоронними установами.

Дендрологічним паркам місцевого значення у встановленому порядку може бути надано статус науково-дослідної установи.

Земельні ділянки з усіма природними ресурсами вилучаються з господарського використання і надаються дендрологічним паркам у порядку, встановленому цим Законом та іншими актами законодавства України.

Стаття 34. Основні вимоги щодо режиму дендрологічних парків

На території дендрологічних парків забороняється діяльність, не пов'язана з виконанням покладених на них завдань, яка загрожує збереженню дендрологічних колекцій.

На території дендрологічних парків може бути проведено зонування відповідно до вимог, встановлених для ботанічних садів.

Проект організації території дендрологічного парку розробляється спеціалізованими науковими та проектними установами і затверджується органом, у підпорядкуванні якого перебуває дендрологічний парк, за погодженням з:

Міністерством охорони навколишнього природного середовища України щодо дендрологічних парків загальнодержавного значення;

органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на місцях щодо дендрологічних парків місцевого значення.

ГЛАВА 10. ЗООЛОГІЧНІ ПАРКИ

Стаття 35. Статус і завдання зоологічних парків

Зоологічні парки створюються з метою організації екологічної освітньо-виховної роботи, створення експозицій рідкісних, екзотичних та місцевих видів тварин, збереження їх генофонду, вивчення дикої фауни та розробки наукових основ її розведення у неволі.

Зоологічні парки загальнодержавного значення є природоохоронними культурно-освітніми установами.

Земельні ділянки з усіма природними ресурсами вилучаються з господарського використання і надаються зоологічним паркам у порядку, встановленому цим Законом та іншими актами законодавства України.

Стаття 36. Структура території та основні вимоги щодо режиму зоологічних парків

На території зоологічних парків забороняється діяльність, не пов'язана з виконанням покладених на них завдань і загрожує збереженню сприятливих умов для життя тварин цих парків.

На території зоологічних парків з метою забезпечення виконання поставлених перед ними завдань виділяються зони:

експозиційна — призначена для стаціонарного утримання тварин і використання у культурно-пізнавальних цілях;

наукова — у її межах проводиться науково-дослідна робота, відвідування зони дозволяється в порядку, що визначається адміністрацією парку;

рекреаційна — призначена для організації відпочинку та обслуговування відвідувачів парку;

господарська — зона, де розміщуються допоміжні господарські об'єкти.

Проект організації території зоологічного парку розробляється спеціалізованими науковими та проектними організаціями і затверджується органом, у підпорядкуванні якого перебуває зоологічний парк, за погодженням з:

Міністерством охорони навколишнього природного середовища України щодо зоологічних парків загальнодержавного значення;

органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на місцях щодо зоологічних парків місцевого значення.

Зоологічні парки можуть організовувати пересувні експозиції тварин, мати у своєму складі підсобні господарства, які створюються для забезпечення тварин кормами.

ГЛАВА 11. ПАРКИ-ПАМ'ЯТКИ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА

Стаття 37. Статус і завдання парків-пам'яток садово-паркового мистецтва

Парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва оголошуються найбільш визначні та цінні зразки паркового будівництва з метою охорони їх та використання в естетичних, виховних, наукових, природоохоронних та оздоровчих цілях.

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення є природоохоронними рекреаційними установами.

Оголошення парків-пам'яток садово-паркового мистецтва провадиться з вилученням або без вилучення земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у їх власників або користувачів.

На території парків-пам'яток садово-паркового мистецтва можуть провадитися наукові дослідження.

Стаття 38. Основні вимоги щодо режиму парків-пам'яток садово-паркового мистецтва

На території парків-пам'яток садово-паркового мистецтва забороняється будь-яка діяльність, не пов'язана з виконанням покладених на них завдань і загрожує їх збереженню.

На території парків-пам'яток садово-паркового мистецтва забезпечується проведення екскурсій та масовий відпочинок населення, провадиться догляд за насадженнями, включаючи санітарні рубки, рубки реконструкції та догляду з підсадкою дерев і чагарників ідентичного видового складу, замість загиблих, вживаються заходи щодо запобігання самосіву, збереження деревних, чагарникових і квіткових композицій, трав'яних газонів.

На території парків-пам'яток садово-паркового мистецтва може провадитися зонування відповідно до вимог, встановлених для ботанічних садів.

Утримання та реконструкція парків-пам'яток садово-паркового мистецтва провадиться за проектами, що розробляються спеціалізованими науковими та проектними установами і затверджуються органами, у підпорядкуванні яких перебувають ці парки, за погодженням з:

Міністерством охорони навколишнього природного середовища України щодо парків-пам'яток садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення;

органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на місцях щодо парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення.

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених парками-пам'ятками садово-паркового мистецтва, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження.

РОЗДІЛ IV. ОХОРОННІ ЗОНИ ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Стаття 39. Завдання охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Для забезпечення необхідного режиму охорони природних комплексів та об'єктів природних заповідників, запобігання негативному впливу господарської діяльності на прилеглих до них територіях установлюються охоронні зони.

В разі необхідності охоронні зони можуть установлюватися на територіях, прилеглих до окремих ділянок національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, а також навколо заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ, ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва.

Розміри охоронних зон визначаються відповідно до їх цільового призначення на основі спеціальних обстежень ландшафтів та господарської діяльності на прилеглих територіях.

Стаття 40. Основні вимоги щодо режиму охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Режим охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначається з урахуванням характеру господарської діяльності на прилеглих територіях, на основі оцінки її впливу на навколишнє природне середовище.

В охоронних зонах не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється на основі екологічної експертизи, що проводиться в порядку, встановленому законодавством України.

Положення, що визначають режим кожної з охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду, затверджуються державними органами, які приймають рішення про їх виділення.

Охоронні зони територій та об'єктів природно-заповідного фонду враховуються під час розробки проектно-планіровочної та проектної документації.

РОЗДІЛ V. НАУКОВО-ДОСЛІДНІ РОБОТИ НА ТЕРИТОРІЯХ ТА ОБ'ЄКТАХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Стаття 41. Мета наукових досліджень на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду

Науково-дослідна робота на територіях природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків та інших територіях та об'єктах природно-заповідного фонду проводиться з метою вивчення природних процесів, забезпечення постійного спостереження за їх змінами, екологічного прогнозування, розробки наукових основ охорони, відтворення і використання природних ресурсів та особливо цінних об'єктів.

Стаття 42. Основні засади забезпечення організації наукових досліджень на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду

Основні напрями наукових досліджень на територіях природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків визначаються з урахуванням програм і планів науко-

(Продовження на 6-й стор.).

ПРО ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 3—5-й стор.).

во-дослідних робіт, які затверджуються Академією наук України та Міністерством охорони навколишнього природного середовища України.

Для ведення наукових досліджень у складі адміністрацій природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, а також ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків загальнодержавного значення створюються відповідні наукові підрозділи, структура, штати, кошторис витрат, що затверджуються органами, у підпорядкуванні яких перебувають зазначені об'єкти природно-заповідного фонду.

В разі необхідності, наукові підрозділи можуть створюватися також у складі адміністрації регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків місцевого значення, а також парків-пам'яток садово-паркового мистецтва.

Наукові дослідження на території природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва можуть здійснюватись іншими науково-дослідними установами та організаціями на основі єдиних програм і планів науково-дослідних робіт чи спеціальних угод між цими установами та організаціями і адміністраціями державних заповідників й інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду. В разі відсутності адміністрацій ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків місцевого значення та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва такі угоди укладаються заінтересованими науковими установами та організаціями з органами, в підпорядкуванні яких перебувають зазначені об'єкти природно-заповідного фонду.

На території заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ та інших територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, де не створені спеціальні наукові підрозділи, дослідження організовуються природними заповідниками, біосферними заповідниками, національними природними парками, ботанічними садами та дендрологічними парками загальнодержавного значення, розміщеними у цих регіонах.

Координацію наукових досліджень на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду України здійснює Академія наук України разом з Міністерством охорони навколишнього природного середовища України.

Для вирішення наукових і науково-технічних проблем у природних заповідниках, біосферних заповідниках, національних природних парках, ботанічних садах створюються наукові або науково-технічні ради, до складу яких залучаються провідні науковці та фахівці. Склад таких рад, їх завдання та порядок діяльності визначаються органами, у підпорядкуванні яких перебувають об'єкти природно-заповідного фонду зазначених категорій.

Навчально-виховна робота учбових закладів на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду проводиться на основі угод, укладених з їх адміністраціями чи підприємствами, установами та організаціями, у підпорядкуванні яких перебувають вказані території та об'єкти.

Стаття 43. Літопис природи територій та об'єктів природно-заповідного фонду України

Основною формою узагальнення результатів наукових досліджень та спостережень за станом і змінами природних комплексів, виконаних на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, є їх Літопис природи.

Порядок підготовки та програма Літопису природи для кожної з категорій територій та об'єктів природно-заповідного фонду затверджуються Міністерством охорони навколишнього природного середовища України разом з Академією наук України.

Матеріали Літописів природи територій та об'єктів природно-заповідного фонду використовуються для оцінки стану навколишнього природного середовища, розробки заходів щодо його охорони, ефективного використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

РОЗДІЛ VI.
ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Стаття 44. Економічні засоби забезпечення організації і функціонування природно-заповідного фонду

Ефективна організація і функціонування природно-заповідного фонду забезпечуються на основі використання таких економічних засобів:

економічного обгрунтування організації та розвитку природно-заповідного фонду;

економічної оцінки територій та об'єктів природно-заповідного фонду, ведення їх кадастру;

диференційованого визначення джерел і нормативів фінансування організації та функціонування природно-заповідного фонду;

надання відповідним підприємствам, установам та організаціям, що забезпечують функціонування природно-заповідного фонду, податкових та інших пільг;

компенсації у встановленому порядку збитків, завданих порушенням законодавства про природно-заповідний фонд.

Стаття 45. Економічне обгрунтування та оцінка територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Економічне обгрунтування розвитку природно-заповідного фонду, а також економічна оцінка природних комплексів та об'єктів, що входять до його складу, здійснюються відповідно до кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду на основі спеціальних методик, які затверджуються Міністерством охорони навколишнього природного середовища України.

Стаття 46. Фінансування заходів щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Фінансування заходів щодо природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, а також ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків загальнодержавного значення здійснюється за рахунок державного бюджету України. Для цієї мети можуть також залучатися кошти республіканського бюджету Республіки Крим, місцевих бюджетів, позабюджетних і благодійних фондів, кошти підприємств, установ, організацій та громадян.

Фінансування заходів щодо регіональних ландшафтних парків, а також ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків місцевого значення здійснюється за рахунок республіканського бюджету Республіки Крим та місцевих бюджетів. Для цієї мети можуть також залучатися кошти позабюджетних і благодійних фондів, кошти підприємств, установ, організацій та громадян.

Витрати, пов'язані із забезпеченням режиму охорони заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва здійснюються за рахунок підприємств, установ, організацій, інших землевласників та землекористувачів, на території яких вони знаходяться.

У разі необхідності проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду зазначених категорій, можуть виділятися кошти:

державного бюджету — для територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення;

республіканського бюджету Республіки Крим та місцевих бюджетів — для територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Стаття 47. Власні кошти об'єктів природно-заповідного фонду

Кошти (в тому числі в іноземній валюті), одержані природними заповідниками, біосферними заповідниками, національними природними парками, регіональними ландшафтними парками, ботанічними садами, дендрологічними парками, зоологічними парками, а також підприємствами, установами та організаціями, у підпорядкуванні яких перебувають території та об'єкти природно-заповідного фонду інших категорій, від наукової, природоохоронної, туристсько-екскурсійної, рекламно-видавничої та іншої діяльності в межах заповідних територій та об'єктів, що не суперечать їх цільовому призначенню, є їх власними коштами. Ці кошти не підлягають вилученню і використовуються для здійснення заходів щодо охорони відповідних територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

За відвідування територій та об'єктів природно-заповідного фонду їх адміністрації, а також підприємства, установи, організації і громадяни, у підпорядкуванні яких перебувають ці території та об'єкти, за погодженням із спеціально уповноваженими державними органами можуть встановлювати плату.

Стаття 48. Екологічні фонди об'єктів природно-заповідного фонду

Для фінансування природоохоронних заходів можуть створюватися цільові екологічні фонди природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків.

До цих фондів надходять:

частина штрафів та грошових стягнень за шкоду, заподіяну їм у результаті порушення законодавства про природно-заповідний фонд, у розмірі 70 відсотків загальної суми штрафів та грошових стягнень;

кошти, одержані від реалізації конфіскованого або вилученого відповідно до законодавства майна, яке було знаряддям або предметом екологічного правопорушення на їх території;

частина платежів підприємств, установ та організацій за забруднення відповідних територій та об'єктів природно-заповідного фонду, що визначається на підставі підсумків еколого-економічної оцінки їх впливу на навколишнє природне середовище;

цільові та інші добровільні внески підприємств, установ, організацій, у тому числі міжнародних і зарубіжних, та громадян.

Кошти вказаних екологічних фондів можуть використовуватися лише для цільового фінансування заходів, спрямованих на забезпечення охорони заповідних природних комплексів та об'єктів, розвиток наукових досліджень, міжнародного співробітництва, еколого-освітніх робіт. Їх розподіл здійснюється радою фонду, до складу якої включаються представники адміністрації відповідних природних заповідників, біосферних заповідників, регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків, а також державних органів з охорони навколишнього природного середовища, громадських екологічних об'єднань, провідні науковці та фахівці. До складу таких рад біосферних заповідників можуть включатися представники відповідних міжнародних організацій, відомі зарубіжні вчені та спеціалісти.

Положення про екологічні фонди природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків затверджується Міністерством охорони навколишнього природного середовища України.

Стаття 49. Надання податкових та інших пільг

Кошти природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків, а також підприємств, установ, організацій і громадян, у віданні яких перебувають території та об'єкти природно-заповідного фонду інших категорій, що спрямовуються на здійснення заходів з охорони навколишнього природного середовища, повністю звільняються від оподаткування.

Підприємствам, установам, організаціям та громадянам, на землях яких оголошено території та об'єкти природно-заповідного фонду, за їх клопотанням за рахунок державного бюджету, республіканського бюджету Республіки Крим та місцевих бюджетів компенсуються пов'язані з цим втрати сільськогосподарського, лісогосподарського та іншого виробництва.

Науково-дослідні роботи на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду оподатковуються в розмірі 50 відсотків нормативів, встановлених для загального оподаткування науково-дослідних робіт.

Кошти, передані підприємствами, установами та організаціями до цільових екологічних фондів природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків, не оподатковуються.

Природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, ботанічні сади, дендрологічні парки та зоологічні парки в разі розширення їх територій за рахунок земель сільськогосподарських, лісогосподарських та інших угідь, що є державною власністю, звільняються від відшкодування пов'язаних з цим втрат сільськогосподарського, лісогосподарського та іншого виробництва. У разі включення до складу їх територій земель, що перебувають у колективній чи приватній власності, відшкодування пов'язаних з цим виробничих витрат здійснюється за рахунок:

державного бюджету для територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення;

республіканського бюджету Республіки Крим, місцевих бюджетів для територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Для здійснення заходів з охорони заповідних природних комплексів та об'єктів природним заповідникам, біосферним заповідникам, національним природним паркам, регіональним ландшафтним паркам, ботанічним садам, дендрологічним паркам, зоологічним паркам, а також підприємствам, установам та організаціям, у підпорядкуванні яких перебувають території та об'єкти природно-заповідного фонду інших категорій, на пільгових умовах можуть надаватися кошти республіканського та місцевих позабюджетних фондів охорони навколишнього природного середовища.

Природні заповідники, біосферні заповідники, національні природні парки, регіональні ландшафтні парки, ботанічні сади, дендрологічні парки, зоологічні парки звільняються від сплати земельного податку. Підприємства, установи та організації звільняються від плати за землі, включені до складу заказників, пам'яток природи, заповідних урочищ та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва.

Законодавством України можуть бути встановлені й інші пільги, спрямовані на забезпечення формування та функціонування природно-заповідного фонду.

Стаття 50. Екологічне страхування щодо природно-заповідного фонду

Для компенсації шкоди, заподіяної на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду внаслідок стихійних природних явищ чи промислових аварій і катастроф, проводиться обов'язкове державне чи комерційне екологічне страхування заінтересованих підприємств, установ та організацій. В порядку, що визначається законодавством України, можуть бути встановлені й інші види страхування природно-заповідного фонду.

РОЗДІЛ VII.
ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ І ОГОЛОШЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Стаття 51. Підготовка і подання клопотань про організацію чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Підготовка і подання клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду можуть здійснюватися ор-

(Продовження на 7-й стор.).

ПРО ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 3—6-й стор.).

ганами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, науковими установами, природоохоронними громадськими об'єднаннями або іншими заінтересованими підприємствами, установами, організаціями та громадянами. Клопотання подаються до державних органів, уповноважених проводити їх попередній розгляд.

Клопотання має містити обгрунтування необхідності створення чи оголошення території або об'єкта природно-заповідного фонду певної категорії, характеристику природоохоронної, наукової, естетичної та іншої цінності природних комплексів та об'єктів, що пропонуються для заповідання, відомості про місцезнаходження, розміри, характер використання, власників та користувачів природних ресурсів, а також відповідний картографічний матеріал.

До клопотань додаються документи, що підтверджують та доповнюють обгрунтування необхідності створення чи оголошення територій або об'єктів природно-заповідного фонду.

Стаття 52. Попередній розгляд клопотань про створення чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Клопотання про необхідність створення чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду попередньо розглядається у місячний строк:

щодо територій та об'єктів загальнодержавного значення — Міністерством охорони навколишнього природного середовища України;

щодо територій та об'єктів місцевого значення — органами цього міністерства на місцях.

У разі схвалення клопотань Міністерством охорони навколишнього природного середовища України та його органами на місцях проводиться їх погодження з власниками та первинними користувачами природних ресурсів у межах територій, рекомендованих для заповідання.

На підставі результатів погодження клопотань Міністерство охорони навколишнього природного середовища України забезпечує розробку спеціалізованими проектними та науковими установами, проектів створення природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, заказників, пам'яток природи, парків-пам'яток садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення.

Розробка проектів створення регіональних ландшафтних парків, заповідних урочищ, а також заказників, пам'яток природи та парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення забезпечується органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України на місцях.

Забезпечення розробки проектів створення ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків може бути доручено заінтересованим державним органам чи установам.

Проекти створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду підлягають державній екологічній експертизі.

У разі позитивного висновку екологічної експертизи щодо проектів створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду всі матеріали передаються Міністерством охорони навколишнього природного середовища України чи його органами на місцях до державних органів, уповноважених приймати рішення про створення чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Стаття 53. Прийняття рішень про створення чи оголошення територій, об'єктів природно-заповідного фонду та їх охоронних зон

Рішення про створення та відведення земельних ділянок природним заповідникам, національним природним паркам і щодо інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення приймаються Президентом України.

Рішення про створення біосферних заповідників приймається Президентом України після вирішення цього питання відповідно до міжнародних угод.

Рішення про організацію чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та встановлення охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду приймається обласними, міськими (міст республіканського підпорядкування) Радами народних депутатів.

Порядок відведення земельних ділянок природним заповідникам, біосферним заповідникам, національним природним паркам, регіональним ландшафтним паркам, а також ботанічним садам, дендрологічним паркам, зоологічним паркам і видачі документів на право користування землею визначається Земельним кодексом України.

Заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва й інші території та об'єкти природно-заповідного фонду, які створюються без вилучення земельних ділянок, що вони займають, передаються під охорону підприємствам, установам, організаціям і громадянам органами Міністерства охорони навколишнього природного середовища України з оформленням охоронного зобов'язання.

Стаття 54. Зміна меж, категорії та скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Зміна меж, категорії та скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду проводиться відповідно до статей 51—53 цього Закону.

Стаття 55. Резервування цінних для заповідання природних територій та об'єктів

З метою недопущення знищення або руйнування в результаті господарської діяльності цінних для заповідання природних територій та об'єктів до прийняття у встановленому порядку рішень про організацію чи оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду і виділення необхідних для цього коштів проводиться їх резервування.

Території, що резервуються з метою наступного заповідання, залишаються у віданні їх землевласників, та землекористувачів і використовуються за цільовим призначенням з додержанням особливих вимог охорони навколишнього природного середовища, що визначаються рішеннями про резервування. При цьому власникам та користувачам природних ресурсів з метою відшкодування їм збитків, пов'язаних з обмеженням господарської діяльності, можуть встановлюватися пільги з урахуванням статті 49 цього Закону.

Рішення про резервування приймаються органами, уповноваженими приймати рішення про створення й оголошення відповідних територій та об'єктів природно-заповідного фонду на основі статті 53 цього Закону.

РОЗДІЛ VIII. ДЕРЖАВНИЙ КАДАСТР ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Стаття 56. Визначення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду є системою необхідних і достовірних відомостей про природні, наукові, правові та інші характеристики територій та об'єктів, що входять до складу природно-заповідного фонду.

Стаття 57. Призначення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду ведеться з метою оцінки складу та перспектив розвитку природно-заповідного фонду, стану територій та об'єктів, що входять до нього, організації їх охорони й ефективного використання, планування наукових досліджень, а також забезпечення державних органів, заінтересованих підприємств, установ та організацій відповідною інформацією, необхідною для вирішення питань соціально-економічного розвитку, розміщення продуктивних сил та в інших цілях, передбачених законодавством України.

Стаття 58. Зміст державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду містить відомості про правовий статус, належність, режим, географічне положення, кількісні і якісні характеристики цих територій та об'єктів, їх природоохоронну, наукову, освітню, виховну, рекреаційну й іншу цінність.

Стаття 59. Порядок ведення кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду ведеться Міністерством охорони навколишнього природного середовища України та його органами на місцях за рахунок державного бюджету.

Для ведення державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду можуть залучатися також кошти республіканського бюджету Республіки Крим, місцевих бюджетів та позабюджетних фондів охорони навколишнього природного середовища.

Первинний облік кадастрових відомостей щодо територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється адміністраціями природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків загальнодержавного значення, а також підприємствами, установами та організаціями, у віданні яких перебувають інші території та об'єкти природно-заповідного фонду, за їх рахунок.

Формами кадастрової документації є картки первинного обліку і державні кадастри територій та об'єктів природно-заповідного фонду міст, районів, областей Республіки Крим та України.

Зміст кадастрової документації та строки подання документів первинного обліку визначаються Міністерством охорони навколишнього природного середовища України.

РОЗДІЛ IX. ОХОРОНА ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ, КОНТРОЛЬ ЗА ДОДЕРЖАННЯМ ЇХ РЕЖИМУ

Стаття 60. Організація охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Охорона природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, а також ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків загальнодержавного значення покладається на служби їх охорони, які створюються у складі адміністрацій заповідних територій зазначених категорій.

Охорона територій та об'єктів природно-заповідного фонду інших категорій покладається на підприємства, установи та організації, у віданні яких вони перебувають. У разі необхідності їх охорона може покладатися на адміністрації розташованих поблизу природних заповідників, біосферних заповідників, національних парків та регіональних ландшафтних парків.

Місцеві Ради народних депутатів, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування сприяють охороні й збереженню територій та об'єктів природно-заповідного фонду, виконанню завдань, покладених на них.

Стаття 61. Склад і повноваження служб охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду

До складу служб охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду входять керівники адміністрацій природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, ботанічних садів, дендрологічних парків та зоологічних парків загальнодержавного значення, працівники охорони, а також інших підрозділів цих адміністрацій. Служби охорони очолюють керівники відповідних адміністрацій територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Працівники служб охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду мають право:

вимагати від громадян і службових осіб пояснення у зв'язку з порушенням режиму відповідних територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон;

перевіряти у громадян і службових осіб посвідчення на право перебування, використання природних ресурсів та здійснення іншої діяльності в межах відповідних територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

доставляти порушників установленого режиму з метою з'ясування особи;

складати протоколи про порушення вимог законодавства, надсилати їх відповідним органам для притягнення винних осіб до відповідальності;

вилучати у порушників предмети та знаряддя незаконного використання природних ресурсів, транспортні засоби, відповідні документи;

проводити особистий огляд осіб, речей, транспортних засобів та перевірку знарядь і продукції природокористування;

безперешкодно відвідувати підприємства, установи, організації, судна та інші транспортні засоби в межах відповідних територій, об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон для перевірки додержання законодавства про охорону навколишнього природного середовища та природно-заповідний фонд;

вносити пропозиції до відповідних державних органів про припинення, зупинення чи обмеження будь-якої діяльності, що порушує вимоги законодавства про природно-заповідний фонд, давати обов'язкові для виконання приписи з метою усунення порушень, виявлених у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Працівникам служби охорони може бути надано в установленому порядку право носіння форми, а також зброї під час виконання службових обов'язків.

Законодавством України забезпечується правовий та соціальний захист працівників служби охорони і інших служб, що здійснюють охорону територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Стаття 62. Державний контроль за додержанням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Державний контроль за додержанням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється Міністерством охорони навколишнього природного середовища України, його органами на місцях та іншими спеціально уповноваженими державними органами.

Порядок здійснення державного контролю за додержанням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду визначається законодавством України.

Стаття 63. Громадський контроль за додержанням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Громадський контроль за додержанням режиму територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється громадськими інспекторами охорони навколишнього природного середовища, які проводять свою діяльність відповідно до Положення про громадський контроль у галузі охорони навколишнього природного середовища.

РОЗДІЛ X. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД

Стаття 64. Види відповідальності за порушення законодавства про природно-заповідний фонд

Порушення законодавства України про природно-заповідний фонд тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

Відповідальність за порушення законодавства про природно-заповідний фонд несуть особи, винні в:

а) нецільовому використанні територій та об'єктів природно-заповідного фонду, порушенні вимог проектів створення та організації територій природно-заповідного фонду;

б) здійсненні в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон забороненої господарської діяльності;

в) організації на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, в їх охорон-

(Закінчення на 8-й стор.).

ПРО ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД УКРАЇНИ

(Закінчення. Початок на 3—7-й стор.).

них зонах господарської діяльності без попереднього проведення екологічної експертизи або з порушенням її висновків;

г) невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду;

д) порушенні строків і порядку розгляду клопотань про створення територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

е) порушенні вимог щодо використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

є) перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів, антропогенних навантажень, порушенні вимог наданих дозволів на використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

ж) псуванні, пошкодженні чи знищенні природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду та зарезервованих для включення до його складу;

з) самочинній зміні меж, відведенні територій та об'єктів природно-заповідного фонду для інших потреб.

Законодавством України може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

Стаття 65. Особливості застосування цивільної відповідальності

Розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про природно-заповідний фонд, визначаються на основі кадастрової еколого-економічної оцінки включених до його складу територій та об'єктів, що проводиться відповідно до цього Закону та спеціальних такс, які затверджуються Кабінетом Міністрів України.

РОЗДІЛ XI. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ І ВИКОРИСТАННЯ ТЕРИТОРІЙ ТА ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ

Стаття 66. Основні форми міжнародного співробітництва в галузі охорони й використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Україна бере участь у міжнародному співробітництві в галузі охорони й використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду на основі багатосторонніх та двосторонніх міжнародних угод. З цією метою розробляються і реалізуються міжнародні наукові та науково-технічні програми, забезпечується обмін одержаною науковою інформацією, створюються на суміжних територіях спільні заповідники, національні природні парки та інші території та об'єкти природно-заповідного фонду, організуються спільна підготовка науковців і фахівців, еколого-виховна та видавнича діяльність.

Стаття 67. Міжнародні договори у галузі охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду

Якщо міжнародним договором, укладеним Україною, встановлені інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про природно-заповідний фонд, застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
16 червня 1992 року

У постійних Комісіях

ПОДАТКИ ЗМЕНШАТЬ. ПРОТЕ НЕ ДУЖЕ СКОРО

У перерві між сесіями триває робота парламенту. Зокрема, робочі групи Комісії з питань планування, бюджету і цін працюють над удосконаленням системи оподаткування, роблять попередній аналіз виконання Державного бюджету за перше півріччя цього року.

Звичайно, підприємців та ділових людей в першу чергу цікавлять можливі зміни в системі оподаткування. Як стало відомо вашому кореспонденту, Комісія схиляється до того, щоб повернутися до оподаткування прибутку, а не доходу, як сьогодні. До того ж планують значне зниження ставок оподаткування. За попередніми розрахунками податок для підприємств становитиме десь 25—35 відсотків прибутку. Для посередників податки також буде значно зменшено. Проте усіх, хто сподівається на швидкі зміни, змушений розчарувати, бо ще тільки планують ці заходи і в дію оновлений Закон може бути введений лише на початку 1993 року.

Розглядає Комісія і проект, що його запропонував В. Пилипчук і головною рисою якого є податок на реалізовану продукцію. Проте, на думку фахівців, його недопрацьовано, бо він, наприклад, передбачає багаторазове оподаткування. Ще один недолік полягає у тому, що в нього не закладено механізму оподаткування бартерних угод, і це за умов, коли, приміром, тільки в Київській області є підприємства, що живуть на 70 відсотків з бартеру. Але є в цьому проекті й позитивні моменти, і один з них — це можливість застосування податку з реалізації в торгівлі. Тож члени Комісії не виключають деякого комбінування, але загалом, враховуючи банківські негаразди, вважають, що на сьогодні введення в дію проекту В. Пилипчука неможливе. Разом з тим зазначено, що цей проект досить ефективно працюватиме за стабільної економіки. Щоб закінчити з податками, скажу, що планується також введення нових податків: на майно і на капітал.

А стосовно виконання Державного бюджету за перше півріччя, то тут перші результати не дуже втішні. В цілому можна сказати, що він не буде виконаний, і тут передусім далися взнаки випереджальні виплати вчителям, лікарям, працівникам сфери культури, іншим малозабезпеченим верствам населення. А надходження до бюджету тим часом стягувалися за різними статтями лише на 18—40 відсотків. Отже, Комісія пропонуватиме зменшення видатків, які не покриваються доходами, щоб хоч якось виправити становище.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

СКІЛЬКИ КОШТУЄ «ДЕШЕВИЙ» ХЛІБ

Непомітно наближається 1 серпня, несучи певну тривогу про можливе підвищення цін на хліб. Адже відомо, що гучна, але вимушена постанова Кабінету міністрів України за 30 червня «вивільнила» ціни на продукти харчування. Виняток було зроблено для хліба 1-го та 2-го сортів, діабетичного хліба й дитячого харчування. Державні дотації на ці види хліба, що дають змогу лише втричі підвищити їхні ціни, було встановлено строком на один місяць. І ось він закінчується. Якими ж будуть ціни на хліб з 1 серпня? На це запитання відповідає перший віце-прем'єр-міністр України В. К. Симоненко.

— Гадаю, — сказав Валентин Костянтинович,— не варто згадувати всі словесні баталії навколо червневої постанови нашого уряду. Та ось що цікаво. Після підвищення середня ціна на хліб у магазинах України становить 7,4—7,6 карбованця за кілограм. І за цей же період споживання хліба у нас збільшилося на 10—15 відсотків. Тут діють безліч чинників, а одним з них є те, що ціна кілограма хліба в Росії — понад 10—12 карбованців. Дотації ж на наш «дешевий» хліб, у тому числі й за липень, обійдуться державній казні приблизно в 5,6 мільярда карбованців. І це лише за діючих нині середніх закупівельних цін на зерно в 7,5—8 тисяч карбованців за тонну.

Природно, що «вивільнення» з 1 серпня цін на печений хліб викличе небувалий їх сплеск — до 25—30 карбованців за кілограм. Ось чому уряд постав перед складною проблемою: не підвищувати закупівельні ціни на зерно не можемо: це об'єктивний процес, що залежить від попиту ринку і суспільних затрат на виробництво хліба. Тим більше, що, залишивши держдотації на хліб, ми викликаємо критику з боку прихильників «чистих» ринкових відносин — мовляв, уряд тягне економіку назад. Проте хліб — поняття всеосяжне: це і політика, і економіка, і мораль, за якою стоїть наша конкретна, не така вже й багата людина.

Усі ці чинники ми зважували на нараді у Вітольда Павловича Фокіна. Якщо з 1 серпня залишити нинішні ціни на хліб, то на підтримку їх треба буде не багато не мало 8 мільярдів карбованців дотації щомісяця. Як знайти їх, пам'ятаючи, як важко, з четвертої спроби, вдалося на Верховній Раді прийняти держбюджет на 1992 рік? Після наради ми підготували відповідні розрахунки й документи, що дають можливість знайти вихід зі становища, залишивши попередню ціну на хліб. Остаточне рішення буде прийнято днями.

Прес-служба Прем'єр-міністра України.

ЕТАП НАШОЇ ІСТОРІЇ

Виповнилася друга річниця Декларації про державний суверенітет України. Цей історичний документ заклав підвалини і зовнішньої політики нашої держави, окреслив її стратегічні напрями і завдання. Яких же висот досягнуто в цій сфері державного життя принаймні за останній час? Узагальнену відповідь на це запитання дав міністр закордонних справ України А. Зленко на останній зустрічі з журналістами.

Говорячи про динамізм зовнішньої політики, він зупинився на двох її напрямах: двосторонні зв'язки України і її участь в загальноєвропейських процесах.

Щодо першого, тобто відносин України, зокрема з державами так званого «близького зарубіжжя», то поворотним моментом у врегулюванні невирішених питань стала зустріч керівників України і Російської Федерації в Дагомисі. На думку А. Зленка, наші зв'язки з Росією набули, з одного боку, тенденцій до зближення, а з другого, — окреслили незворотність процесу суверенізації України і побудови українсько-російських відносин на рівноправній основі.

Далі міністр назвав інші основні результати нинішнього зовнішньополітичного процесу. Передовсім це набуття Україною права бути однією із сторін — учасниць Договору про скорочення стратегічних наступальних озброєнь (відповідний протокол підписано в Лісабоні).

Досягнуто істотних результатів у розробці механізмів і системи запобігання локальним конфліктам.

Розблоковано проблему закордонної власності колишнього СРСР. Тривають переговори, в результаті яких Україні буде передано за кордоном окремі приміщення, майно, земельні ділянки для нормальної роботи її дипломатичних представництв.

Продовжуючи тему розбудови наших дипломатичних представництв, керівник зовнішньополітичного відомства повідомив, що сьогодні призначені і працюють 13 послів України, шість тимчасово повірених у справах, один почесний консул у Греції. На черзі — призначення ще кількох українських послів. Поставлено питання про заснування генконсульств у Мюнхені, Нью-Йорку, Чикаго.

Виступаючи на брифінгу в МЗС України, А. Зленко також нагадав, що останнім часом відбулося чимало візитів як керівників України до впливових держав світу, так і високих іноземних представників до Києва. Результатом цього стало підписання важливих угод про співробітництво.

Торкаючись другого напряму нашої зовнішньої політики — залучення України до загальноєвропейського процесу, А. Зленко заявив, що після підписання Хельсінкського Заключного Акта, Паризької хартії ми набули повного права брати в ньому участь. За останній період налагоджено ділові контакти з Радою Північноатлантичного співробітництва, поглиблено зв'язки з Радою Європи (напевне, те саме можна сказати і про Європарламент). Ратифіковано Договір про звичайні збройні сили в Європі, в рамках якого група французьких спеціалістів уже провела в Україні інспекцію військових об'єктів.

«Підбиваючи підсумки, — заявив міністр, — можна сказати, що липень 1992 року і участь делегації України в Хельсінкській зустрічі знаменують собою завершення одного з етапів історії Української держави. Початок йому поклав Всеукраїнський референдум у грудні минулого року, а процес дипломатичного утвердження України як незалежної держави завершився 10 липня цього року виступом Президента Л. Кравчука на зустрічі глав держав у Хельсінкі».

Справа народу і кожного громадянина

У зв'язку з початком всенародного обговорення проекту нової Конституції України члени робочої групи з підготовки проекту — голова Конституційного Суду України, доктор юридичних наук Л. ЮЗЬКОВ, заступник керівника групи наукових консультантів кандидат юридичних наук М. КОРНІЄНКО, народний депутат України секретар Конституційної комісії В. НОСОВ влаштували конференцію для українських і зарубіжних журналістів. Пропонуємо стислий виклад стенограми прес-конференції.

У коротенькім вступнім слові **Л. Юзьков** наголосив: Як добре відомо, Україна хоче бути сучасною і цивілізованою державою з Конституцією, яка відповідала б світовим стандартам конституціоналізму, загальновизнаним людським цінностям. Створена Конституційною комісією Верховної Ради робоча група спочатку відпрацювала проект концепції Конституції України. 19 червня 1991 року цю концепцію схвалила Верховна Рада й доручила Конституційній комісії на її основі відпрацювати текст проекту Конституції. Наша комісія підготувала кілька варіантів. Останній варіант сесія Верховної Ради обговорила 30 червня, а 1 липня ц. р. основні соціально-політичні характеристики проекту Конституції України дав у доповіді, що була опублікована, Президент України, Голова Конституційної комісії Л. Кравчук. Він, зокрема, наголосив, що наша Конституція спрямована на те, щоб у центр соціальної й державно-правової діяльності поставити людину, її права, свободу, честь, гідність, щоб розвивати ідеї демократизму, гуманізму й соціальної справедливості; запровадити принцип поділу влад, механізми стримування і противаг, щоб унеможливити будь-яку форму узурпації влади; перетворити Конституцію в безпосередньо чинне право, щоб вона перестала бути лише ідеологічним декларативним фасадом на тлі пустослів'я, а виконувала роль головного юридичного інструмента регулювання суспільних відносин; звернув увагу на деякі нові структури, які потребують конституційного оформлення, зокрема на потребу конституційно визначити статус людини і громадянина, співвідношення громадянського суспільства й держави, держави й людини, про нові підходи до формування державної влади, поділу її на законодавчу, виконавчу, судову; розкрив нові принципи формування законодавчої влади, структуру нового органу — Національних Зборів України — двопалатних або однопалатних; розказав про систему виконавчої влади, яку він очолює; схарактеризував судову владу і запрограмовані в ній зміни; висловив нові ідеї щодо формування місцевого й регіонального самоврядування; про нові механізми захисту Конституції, зокрема про створення Конституційного Суду, який покликаний вирішувати питання про відповідність Конституції того чи іншого закону та інших нормативно-правових актів, розв'язувати можливі конфлікти, колізії між законодавчою і виконавчою владою, робити висновки, чи відповідають Конституції певні дії службових осіб у зв'язку з притягненням їх до відповідальності.

Л. Юзькова доповнив **В. Носов:** Без першого, другого і третього читання ВР на референдум такий документ виносити не можна. Найбільш доцільним вбачається така послідовність: прийняття проекту Конституції у першому читанні ВР за основу. Далі врахувати і звести в порівняльну таблицю пропозиції, після чого ВР прийме проект на друге читання. І після цього можуть бути поправки, доробки. А на третє читання проект надійде для голосування в цілому. І лише тоді Конституцію винесуть на референдум, для всенародного голосування. До першого читання буде організовано загальнонародне обговорення, зібрано пропозиції науковців, інших окремих громадян. Ці пропозиції узагальнять в постійних Комісіях ВР. Наша група складе порівняльні таблиці, узагальнить пропозиції, пояснивши, скільки їх і яких саме надійшло до конкретної статті, що і як враховано або ж чому відхилено. Але це обговорення не відміняє можливого прийняття Конституції на референдумі.

— Тривалий час лунають голоси про те, що пора розпустити нинішню ВР і обрати нову. Наскільки ця акція буде пов'язана з Конституцією?

— На засіданні Конституційної комісії обговорювався порядок діяльності ВР після прийняття Конституції. Було кілька варіантів. В тому числі розпуск і обрання нових депутатів. У запропонованому проекті передбачено, щоб до обрання Ради Послів теперішній склад ВР зберігає повноваження Національних Зборів обох палат (за умови двопалатного парламенту). Після обрання палати послів цей склад ВР набуває повноважень палати депутатів. Якщо ж через економічну кризу люди втратять цікавість до виборів і не візьмуть в них участі, то теперішній склад ВР зберігатиме свої повноваження до обрання нового складу. Суть цього перехідного механізму полягає в тому, що після трьох місяців від моменту ухвалення Конституції проводяться вибори Ради Послів. Після них нинішня ВР працюватиме як Рада Депутатів. Якщо ж ВР має згинути після прийняття Конституції, то чи прийме вона її?

— Комісія, очевидно, врахувала досвід у цій справі інших держав. Чия конституція правила за основу? Що оригінальне є в нашій? Як, скажімо, захищатиме вона приватну власність?

— У робочій групі працювали конституціоналісти високого класу, які знають світовий досвід. Групу консультували провідні конституціоналісти США, Франції, Канади, Німеччини, Угорщини. Проекти на тій чи іншій стадії були обговорені на міжнародних семінарах, зокрема в Центральному Європейському університеті в Празі, у Вашингтоні, на нещодавній конференції із залученням провідних експертів світу. Спеціалісти прагнули врахувати історію світового й українського конституціоналізму (до речі, дуже багату: від Конституції Орлика ще 1710 року по два проекти Конституції УНР) в т. ч. теорію і практику конституціоналізму держав т. зв. постфашистського режиму в Іспанії, Німеччині, ще ряді держав. Нове в Конституції, на думку зарубіжних експертів, є. Так, краще від світових стандартів вирішено право на релігійні об'єднання і відносини між різними релігійними структурами, вперше у світі виділено окремо т. зв. екологічні права (враховано екологічну кризу України, зокрема те лихо, що завдала нам Чорнобильська катастрофа).

Пишемо нову Конституцію України

Щодо власності, то є спеціальна графа. В ній стверджено: вся власність України існує у двох формах — публічній, яка поділяється на державну, муніципальну, комунальну, і в приватній. Отже, приватна власність, її святість і недоторканність конституційно зафіксовано.

— На слуханнях проекту Конституції було багато критики стосовно інституції представників Президента.

— Гострота критики зумовлена тим, що її автори не зрозуміли ідеї, психологічними бар'єрами і різним тлумаченням явищ, баченням перспектив розбудови держави. Якщо, скажімо, я стою на позиції президентської республіки, то як порозуміються з тим, хто за парламентську республіку? Що ж до інституції представників Президента, то критика її має певне підгрунтя, але слід бачити два аспекти. Перший. Коли хочемо мати виконавчу владу, яка забезпечила б організованість, порядок і дисципліну в суспільстві, то мусимо формувати централізовану виконавчу владу згори донизу. Але неодмінно з відповідними противагами, щоб ця влада не могла захопити інші структури і знову перетворити наше суспільство на диктаторське. Тож противаги мають полягати у функціях місцевого і регіонального самоврядування, а основна — в судовій владі як механізмі, що стримуватиме і виконавчу, і законодавчу владу.

— У проекті Конституції закладено територіальний устрій унітарної держави, а чи не варто передбачити можливість федеративного устрою?

— Робоча група залишила нинішню систему адміністративно - територіального устрою, щоб не зробити гірше. Але є глава Конституції, що передбачає механізм можливого вдосконалення. Унітаризм і федералізм не завжди антагоністи. Україна є, і хотілося б, щоб і була унітарна, єдина, соборна, та це не заперечує запровадження елементів автономії, регіонального самоврядування. Проект Конституції припускає можливість делегування державою окремим територіям, містам права на самоврядування в майбутньому. У проекті Конституції зроблено крок до такої федерації, принаймні шляхом регіонального самоврядування. Що ж до представників Президента, то проект Конституції більше не вживає цього терміну, просто запроваджуються місцеві органи державної виконавчої влади, обласні та районні управи на чолі з головами, яких призначатиме Президент. Сьогодні інституція його представників на місцях спрацьовує не в кращий спосіб, бо взяла на себе не лише функції запровадження в життя Конституції, законів, указів Президента тощо, а й забезпечення комплексного економічного й соціального розвитку відповідних територій, міст, що зводить регіональне й місцеве самоврядування нанівець, бо Ради навіть такі повноваження, як фінансово-економічні, земельні, ділять з місцевою державною адміністрацією. Конституція це виправляє, посилюючи регіональне самоврядування, даючи йому правову й економічну основу, надаючи їх органам не тільки нормотворчі, а й виконавчі, контрольні, координаційні функції, проводить ідею чіткого розмежування функцій, повноважень органів як державної адміністрації, так і місцевої виконавчої влади її самоврядування. Це крок до адміністративної автономії міст і територій, який не суперечить унітарній природі Української держави і разом з тим відкриває простір для врахування різних регіональних, місцевих економічних, політичних, національних, демографічних та інших особливостей.

— У проекті Конституції є два альтернативні варіанти Національних Зборів — однопалатних і двопалатних. Який варіант перспективніший за теперішніх історичних умов?

— Скоріше двопалатний, бо повніше враховує загальнодержавні та регіональні інтереси.

— Чи передбачено механізм врахування пропозицій тих людей, хто писатиме їх до газет?

— Організацію обговорення покладено на Президію ВР. Вона утворила робочу групу, затвердить план заходів щодо організації обговорення. Передбачено, що Конституційна комісія узагальнюватиме пропозиції осіб і органів, які мають право законодавчої ініціативи, і кожну їхню пропозицію пильно розгляне.

Пропозиції ж, які надійдуть у ході всенародного обговорення, будуть сформульовані здебільшого не так чітко. Тож кожен, хто подаватиме пропозицію, нехай спочатку сформулює власне її (до статті такої-то, абзацу такого-то, натомість слів... пропоную записати те-то), а далі подасть стисле обгрунтування. Якщо ж матиме дві пропозиції і більше, то кожну з них хай викладе на окремих аркушах. Тоді кожна з постійних Комісій ВР вибере питання своєї компетенції і зможе їх зіставляти й узагальнювати. Бажано, щоб автор ще й підкреслив найголовніше, бо і в постійних Комісіях замало людей, щоб упоратись з таким велетенським обсягом роботи. Кожна комісія узагальнену нею пропозицію подасть до робочої групи Конституційної комісії.

На останнє на прес-конференції запитання — чи буде громадянство подвійним? — була така відповідь:

— Кращий принцип той, що його дотримуються в більшості держав світу,— принцип громадянства. Але в кожному окремому випадку на підставі окремих договорів з відповідними державами може бути дозволено подвійне громадянство. Певне число таких громадянств вдовольнить справжні потреби конкретних людей і водночас не порушить громадянства саме як принципу чільного. При цьому конче потрібно обумовити межі подвійного громадянства і в конкретних випадках, бо, скажімо, ясно, що громадянин однієї держави не може обирати й бути обраним на державну посаду, державний пост в іншій державі. Громадянство не лише дає певні права, а й покладає обов'язки. Отже, подвійне громадянство вирішується щодо окремої конкретної людини і в окремому конкретному обсязі її прав і обов'язків.

Освіта

Роль «реорганізатора» в театрі абсурду

ДЕРЖАВНА адміністрація Ленінградського району Києва видала, на наш погляд, одне абсурдне рішення у галузі освіти: «реорганізувати Центр дитячої і юнацької творчості в самостійний заклад позашкільного навчання та виховання дітей і підлітків з окремим фінансуванням та підпорядкуванням руно». В перекладі на загальнозрозумілу мову це означає, що під благородною вивіскою планується відкрити комерційний магазин і три елітарні (за словами начальника районного управління народної освіти В. Макушина) гуртки, в яких готуватимуть дітей... для поїздок за кордон. Хто готуватиме, для яких поїздок — незрозуміло. «Великим місцевим реорганізаторам» байдуже, що центр — один з небагатьох острівців сьогодення, де чотири тисячі наших дітей можуть віддаватися своїм захопленням незалежно від статків батьків.

За планами «реорганізаторів», більшість гуртків переміститься до шкіл. Але чи потрібно розповідати, що таке сьогоднішня школа для наших дітей?! Та й чи розумно примушувати учнів сидіти в шкільних стінах ще дві-три години після уроків?

Не ідеалізуватимемо — досі в Центрі творчості життя було далеко не безпроблемне. Однак сюди щоденно приходили більш як чотири тисячі наших дітей. Напевне ж, заняття тут їм були бажані й любі. Для чого ж руйнувати весь цей устрій дитячих буднів? Тим паче, що в березні цього року прийнято відповідну постанову Кабінету міністрів України, яка забороняє ліквідацію, зупинення діяльності чи використання не за призначенням дитячих інтернатних, дошкільних чи позашкільних закладів...

На чию ж користь абсурдні рішення держадміністрації Ленінградського району?

В. БІБИК,
Т. ЧАМАРА,
Л. ЩЕРБАТЮК
(усього 53 підписи співробітників і батьків вихованців Центру дитячої і юнацької творчості Ленінградського району Києва).

Експрес-новини

ПІТИ НА КОМПРОМІС

запропонувала Іраку ООН у зв'язку з проблемою допуску інспекторів до іракського міністерства сільського господарства. Рада Безпеки запропонувала пропускати експертів до будинку міністерства невеликими групами. У свою чергу, представник Іраку при ООН висловив намір виступити із зустрічними пропозиціями, але не сказав, у чому вони полягатимуть.

ПОТРІБНО ІСТОТНИХ ЗМІН

Лише в разі радикальної зміни ситуації в Югославії варто продовжувати там миротворчі зусилля ООН і ЄС. Таку думку висловив лорд Каррінгтон, голова Міжнародної конференції з мирного врегулювання в Югославії, яка проводиться під егідою ЄС.

НАФТА ПОДОРОЖЧАЄ

Підняти ціну барелі (159 літрів) нафти до кінця десятиліття — такий намір висловила Організація країн — експортерів нафти (ОПЕК). Нинішня ціна барелі — 19 доларів, а нова становитиме від 21 до 25 доларів. Таке рішення викликано зростанням попиту на нафту, особливо в країнах, що розвиваються, і відповідно необхідністю нових інвестицій в її видобування.

КАСТРО ЗВИНУВАЧУЄ США

На необхідності зміцнення демократії і викорінення бідності наголосили учасники іберо-американської зустрічі в Мадриді. А кубинський керівник Кастро більшу частину свого виступу присвятив нападкам на США. Він, зокрема, звинуватив Америку в маніпулюванні ООН.

«СОЛІДАРНІСТЬ» ПОКИ ЧЕКАЄ, АЛЕ...

Оголосити загальнонаціональний страйк погрожує польське профоб'єднання «Солідарність». Це може статися, якщо до 31 липня уряд не приступить до розв'язання економічних проблем. Тим часом у Вроцлавському воєводстві Польщі тривають страйки гірників, сталепрокатників, авіабудівників.

НАЙБІЛЬША ПРОБЛЕМА — МАФІЯ

Похорон італійського судді Борселіно відбувся вчора в Палермо. На знак протесту проти бездіяльності уряду в боротьбі з мафією багато службових осіб Сицилії вийшли у відставку. Тим часом в парламенті Італії відбулося обговорення питання про нові повноваження поліції для протистояння мафії.

Що почім

70 КАРБОВАНЦІВ — І ВИ МУСУЛЬМАНИН

500 операцій з навертання хлопчиків у мусульманство — обрізання (суннет) — зроблено з початку року в головній дитячій лікарні Лебапського велаяту (області). Для досвідчених хірургів видалення крайньої плоті — операція нескладна. Тривалий час цим займалися лише релігійні діячі під покровом таємниці. Тепер цей старовинний обряд почав приносити доход бюджетній охороні здоров'я. «Суннет» у лікарняних умовах коштує 70 карбованців. Хоча минулого року тариф був у чотири рази нижчий.

Огульбібі АМАННІЯЗОВА.
Ашгабат.

Подія тижня: коментар оглядача відділу міжнародних новин

Аби без «людини з рушницею»!

Словацька народна рада прийняла Декларацію про суверенітет Словацької Республіки, і, буквально через кілька хвилин після цього, Президент ЧСФР В. Гавел оголосив: він іде у відставку.

На останні події у Чехо-Словаччині значною мірою вплинули результати недавніх парламентських виборів: у республіках перемогли сили різних політичних напрямів. Нині спостерігачі резонно зазначають, що нормальне співіснування правої Чехії і лівої Словаччини вбачається дуже проблематичним.

Розлучатися можна порізному. Сьогодні і в Празі, і в Братиславі аналізують розвиток подій в СНД після «медового місяця» молодих незалежних демократій. Та й «вдома» — повно проблем. Якщо відкинути антагонізм на популістському рівні («чехи нас експлуатують» або, навпаки, «годі годувати словацьких утриманців»), то головна теза тамтешніх експертів звучить досить об'єктивно: «розлучення», хай навіть цивілізоване, дорого коштуватиме для глибоко інтегрованої економіки обох республік, поставить хрест на реформі, розрахованій на єдиний економічний простір.

Так, після ейфорії суверенітету настануть суворі реалії. Економіка Словаччини — під загрозою. Тут безробіття охопило 20 відсотків працездатного населення (тоді як у Чехії — менше п'яти). Близько сімдесяти відсотків словацьких товарів реалізується у межах федерації. Що буде далі, після «розлучення»?

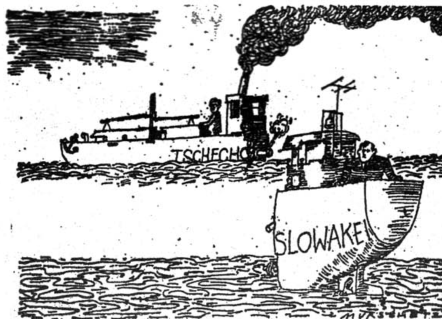
Чеська економіка сильніша, але і її продукція не витримує конкуренції на західноєвропейському ринку.

Сьогодні аналітики передбачають таку перспективу: словакам Західна Європа допомагати взагалі не буде, адже у Братиславі до влади прийшли «вчорашні комуністи»; чехам кредити дадуть. Першими це, безумовно, зроблять німці, чиї стратегічні інтереси щодо Праги ніколи не приховувалися.

У «великій політиці» справа ще складніша. Чи не обернеться допомога Чехії з боку Бонна її певними зобов'язаннями щодо останнього, інакше кажучи, чи не почнеться «німеччизація» Чехії? До того ж нагадує про себе і проблема депортованих судетських німців.

Етнографічна карта Словаччини рясніє регіонами проживання угорців (тут їх налічується від 600 до 800 тисяч). За умов, що склалися, деякі угорці побоюються «словацького шовінізму» і ведуть розмову про створення у Словаччині власної автономії.

І нарешті останнє (втім, аж ніяк не за важливістю проблеми): як процеси, що відбуваються в ЧСФР, позначаться на відносинах Чехії і Словаччини з Україною?

Правлячі кола ЧСФР постійно підкреслюють, що ця держава не має до України ніяких територіальних претензій. Зокрема, про те, що у Словаччині відсутні політичні сили, які виступали б з вимогою перегляду її східних кордонів, нещодавно заявив міністр міжнародних відносин Словацької Республіки П. Демеш. Але разом з тим не секрет, що лідер ультрарадикальної Республіканської партії Чехо-Словаччини М. Сладек досить регулярно відвідує Закарпаття, де проповідує курс на створення тут «республіки», яку слід. було б приєднати до ЧСФР. З другого боку, колишній голова уряду цієї країни М. Чалфа заявив, що «на Україні є певні сили, які повністю підвладні ідеї агресивного націоналізму».

Отже, не все так просто. Тим більше, що з ймовірним розвалом ЧСФР ускладниться ситуація і для української дипломатії, яка підкреслює свій інтерес до якомога тіснішої співпраці з державами так званого «вишеградського трикутника» — Польщею, Угорщиною і Чехо-Словаччиною...

Втім, хто може щось напевне прогнозувати у недавно ще монолітній Східній Європі? Головне, на що сподіваються всі: в ЧСФР обійдеться без югославського варіанту. «Людина з рушницею» під час розлучення не потрібна.

Володимир САВЦОВ.
Малюнок з газети «Цайт» (ФРН).

У ДУЖЕ СКЛАДНИХ УМОВАХ

зустрічає кубинський народ своє національне свято — День 26 липня

Реалії

Як повідомив нашого кореспондента Тимчасовий Повірений у справах Республіки Куба в Україні Діохенес Ернандес Асторга, за 39 років, які минули від штурму казарми Монкада молодими революціонерами на чолі з Фіделем Кастро, цей рік, без перебільшення, є найважчим для Куби.

Після розвалу СРСР та соціалістичного табору країна опинилася практично сам на сам з величезними економічними проблемами. «На нулі» перебуває торгівля з Росією, не краща ситуація й щодо торговельних відносин з іншими колишніми «союзниками і друзями на віки». Нема пального, запчастин, не вистачає найнеобхіднішого. Додайте до цього ще й блокаду з боку північного сусіди.

Втім, не відмовляючись від обраного соціалістичного шляху, керівництво країни, підтримане, за словами пана Асторги, більшістю народу, шукає виходу зі скрутного становища. Так, широко відчинено двері для закордонних капіталовкладень у промисловість, туризм. На острові створюються спільні із західними бізнесменами підприємства, кооперативи. Куба шукає нових партнерів, ринки, покладаючи при цьому великі надії на розвиток вигідного економічного співробітництва з незалежною Україною. Результати такої переорієнтації, вважають тамтешні економісти, дадуться взнаки через кілька років.

А поки що, попри власні труднощі й проблеми, кубинці вже протягом понад двох років здійснюють акцію доброти й милосердя — лікують, повертають до повноцінного життя після найтяжчих недуг тисячі маленьких чорнобильців. Нещодавно український Президент Леонід Кравчук послав Фіделю Кастро листа, в якому висловив щиру вдячність усім кубинцям, котрі відгукнулися на нашу біду й допомагають Україні в нелегкій справі боротьби з наслідками Чорнобильської катастрофи. «Переконаний, — наголошується в листі, — що добра згадка про це залишиться в пам'яті українського народу».

Ігор ГРУШКО.

Грузинська панорама

ОМАНЛИВИЙ СПОКІЙ

Уся трагічність сьогоднішнього життя Грузії напевно в тому, що при зовнішньому спокої вона підносить страшні сюрпризи. Не були винятком й останні дні.

У Тбілісі в одному з житлових будинків обвалилася прибудова-лоджія, внаслідок чого загинули троє. При зльоті з тбіліського аеропорту зазнав катастрофи вантажний літак Ту-154, що летів до Мінеральних Вод. Є припущення, що літак був перевантажений. Унаслідок падіння загинули семеро чоловік екіпажу і троє супроводжуючих. На жаль, список жертв на цьому не скінчився. Літак упав на селище Алексеєвка, де також є багато загиблих.

Зовнішній спокій у Цхінвальському регіоні також оманливий. Осетинські бойовики на дорозі, що веде до водорозподільного каналу, підклали фугасну міну, на якій підірвався автомобіль. У ньому селяни з грузинського села Нікозі їхали на польові роботи. В результаті вибуху загинули четверо. Є поранені. У Західній Грузії, зокрема в курортній зоні Цхалтубо, зареєстровано спалах сибірської виразки. П'ятнадцять чоловік госпіталізовано. Один з них уже помер. Загони «Мхедріоні» знешкодили кілька десятків банд прибічників Гамсахурдіа, які тероризували місцеве населення.

І все це відбувається на фоні бурхливого політичного життя, «обвальної» приватизації і повної лібералізації цін.

Коли верстався номер, стало відомо, що на засіданні Держради Грузії створена спеціальна комісія на чолі з Едуардом Шеварднадзе, головне завдання якої — стабілізувати становище у Західній Грузії. Крім цього, було вирішено надати матеріальну допомогу сім'ям жертв братовбивчого протистояння в республіці, а також з 1 серпня провести індексацію вкладів громадян в ощадних банках у розмірі 50 процентів.

Тамаз ЛОМСАДЗЕ.
Тбілісі.

Отакої

ВОЖДЬ ВСЮДИ ПОРЯД

Виставка розбитих таксофонів відкрилася в фойє одного з кінотеатрів міста Теміртау Карагандинської області. Найбільше вражає один з екземплярів зіпсованої телефонної техніки — трубка, до якої... засунули брелок із зображенням «вождя всіх народів» Сталіна.

Виставка зібрала «найцікавіші» з 370 розбитих автоматів, що були встановлені в столиці казахстанської Магнітки.

Тетяна КОСТІНА.
Алма-Ата.

КОЛИ ПОЇДЕ ЦИРК?

Не можуть повернутися додому артисти московського пересувного цирку «Луч», які рік тому прибули на гастролі до Гродно.

Таку ситуацію спричинила нестача грошей: на рахунку москвичів після виплати зарплати залишилося... 117 карбованців. А щоб доправити до російської столиці циркове господарство, потрібно майже мільйон карбованців.

Артисти вирішили за два місяці у найменшому складі показати дві програми й заробити 800 тисяч карбованців. Решту суми обіцяє надати компанія «Российский цирк». Та чи вистачить цих грошей для повернення до Москви через два місяці — невідомо...

Віктор ХОРОШКО.
Мінськ.

БРИЛЛО ДО БЛИСКУ МИЄ ПОСУД

МИЮЧИЙ ЗАСІБ ДЛЯ МИТТЯ

БРИЛЛО

Брилло — швидко розщеплює жир
Брилло — робить посуд сяюче чистим
Брилло — ефективний у гарячій та холодній воді
Брилло — має приємний запах лимону
Брилло — зберігає час.

Предлагают следующие услуги:

- реализацию персональных компьютеров и дополнительного оборудования со складов в **Киеве и Львове:**
  PC/AT 286/287–16Мгц/1Мб/40Мб/SVGA/5.25/3.5/CPF–136 или OKI–ML 183
  PC/AT 286/287 – 20Мгц/1Мб/40Мб/VGA/5,25/3,5/STAR NX–1500/
  PC/AT SPEC 286/287–16Мгц/1Мб/40Мб/EGA/5.25/5.25/CPF–136.
  Внешние модемы MNP–5.
  Сетевые контролеры ETHERNET.
  Защитные экраны.
  Устройства бесперебойного питания.
- подсистему "Бухучет" с сетевой поддержкой для всех видов предприятий. Предусмотрено: адаптация и обучение работе с системой, сопровождение системы в течение 1 года!

Звоните по телефонам
В Киеве: (044) 244-63-90, (044) 244-61-72, (044) 229-51-56
(044) 212-59-53, (044) 446-38-11.
Во Львове: (0322) 72-94-85, (0322) 74-41-67, (0322) 39-31-51

А также следующие оригинальные услуги:

- изготовление оригинал – макетов в кратчайшие сроки;
- изготовление визитных карточек, приглашений, этикеток...
- лицо вашей фирмы – это ваши фирменные бланки!
  У нас вам посоветуют, подскажут и быстро изготовят любые бланки документов.

И все это возможно в **цвете** благодаря оборудованию фирм HEWLETT PACKARD и Dataproducts!

За справками обращайтесь по телефону: (044) 446-38-11

SIRIUS

Локальные сети на базе Novell NetWare и NetWare Lite, позволяющие связать от 2 до 250 пользователей; UNIX-системы - реализующие мобильную операционную среду.

СЕТЕВЫЕ КОМПЛЕКСЫ

ХАРЬКОВ, ул. Пожарского 2\10, тел. (0572)93-40-75, 95-96-80.

СИРИУС-ЭТО КОМПЬЮТЕРНАЯ ВСЕЛЕННАЯ

---

unicom
УСТАНОВЧИЙ ФОНД 25 000 000
Українська Національна Інвестиційна КОМпанія

НОМІНАЛЬНА ВАРТІСТЬ ОДНІЄЇ АКЦІЇ 1000 КРБ.

НАША МЕТА - ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

НАШІ АКЦІОНЕРИ ОТРИМУЮТЬ

35%

ЩОРІЧНО ВІД ВАРТОСТІ ПРИДБАНИХ АКЦІЙ

UNICOM
* це будівництво житла;
* це розвинений агропромисловий комплекс;
* це комерційні телефонні мережі;
* це працевлаштування акціонерів на наших підприємствах.

Курсова вартість акції сьогодні складає 1050 крб. і зростає безперервно.

Ви зацікавлені? Надішліть бланк-заявку за адресою: 320029, м.Дніпропетровськ, вул. Артема 52/1 "Юніком".

МИ ВІДПОВІДАЄМО НА ВСІ ЛИСТИ.
Дніпропетровськ тел.: (0562) 443646
Ужгород тел.: (03122) 37391 / 34288

unicom
Прізвище, Ім'я, та по-батькові ______
Адреса ______
Газета, з якої ВИ отримали цю інформацію ______
Які питання ВАС цікавлять ______
☐ ______
☐ ______

Организация реализует электрические пишущие машинки «Ятрань» с русско-украинским и латинским шрифтами.
Контактный телефон: 245-36-79 с 10 до 17, кроме выходных дней, 266-63-05 до 22 часов.

Фірма придбає антикварні меблі та старовинні годинники за хорошу плату. Звертатися по тел. 225-61-28.

WESCOM
incorporated

ПРЕДСТАВЛЯЕТ
Профессиональные комплексы для телестудий и телецентров

оборудование S-VHS, Mii и BETACAM
записывающее оборудование,
пульты создания спецэффектов,
монтажные пульты,
multi-media системы,
рабочие станции компьютерной анимациии.

310042, Харьков, ул. Пожарского 2/10, тел. (0572)94-28-11, факс 94-35-73

Фирма реализует за наличный и безналичный расчет автомобили ГАЗ-31029, Иж-2126, радиотелефоны, телефонфакс Hyundai HF-1000, меняем двигатели ГАЗ-24 (ЗМЗ-24) и ГАЗ-53 (ЗМЗ-53) на сахар-песок.
Телефоны: 225-70-15, тел. (факс) 5605135.

Российские вести
ПРАВДА
MEGAPOLIS-EXPRESS
АРГУМЕНТЫ И ФАКТЫ
LIETUVOS rytas
РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СМ СЕГОДНЯ
ИЗВЕСТИЯ
КОМСОМОЛЬСКАЯ ПРАВДА

Єгоре, ну доки горе?

У британську історію ввійшли три Чемберлени — батько і два сини: Остін та Невілл. Батько в минулому столітті, у благословенне царювання королеви Вікторії, служив прем'єр-міністром, Остін, професіональний дипломат, доріс у 20-ті роки до міністра закордонних справ. Багато крові попсував радянському урядові. Після нього отримав призначення у прем'єри Невілл. Старший брат, знаючи його краще, ніж парламент і вся Європа, попередив: «Тільки, ради Бога, не забувай, що ти нічого не тямиш у зовнішній політиці»! І молодший брат узяв на себе... зовнішні справи королівства. Справа закінчилася тим, що 8 травня 1940 року в парламенті прем'єрові сказали одну фразу: «Ради Бога, йдіть!» На той день Британія з величезними труднощами відбивала атаки німецької авіації на свої міста і чекала з континенту висадки вермахту.

У нас з усіх боків наростає критика російського уряду — і за зовнішню, і за внутрішню політику. Навіть свій брат-демократ ремствує. Що ж, у Єгора Гайдара, мабуть, не було проникливого рідного ока. За те й платимо. У справах зовнішніх деякі держави Росію майже не чують. У внутрішніх — у нас уже Дюнкерк: аби вижити, як британській армії того злощасного року. Все не туди йде. Ціни — вгору, виробництво — вниз. Злочинність — угору, реальні доходи — вниз. Чисельність уряду — вгору, чисельність населення — вниз. Та й де вже там зовнішня, коли така внутрішня...

Чи знайдеться в нашій історії уряд настільки безпросвітно невдалий? Хіба тільки два — Лжедмитрія І Лжедмитрія II. Не в тому справа, що вони не мали конституційного права на престол. Якщо з таких позицій підходити, то мало знайдеться в нашій історії легітимного. Катерина Друга, приміром, теж була самозванка, але ж великі справи робила. На жаль, обидва Лжедмитрії нічого путнього не придумали і не здійснили. Хоч ми і дуже мало знаємо про їхні особи, однак, видно, старших братів, які що служивих, у них не було. Хто ж бо розумне порадить?

У двадцятому столітті багато що змінилося. Тепер не той поганий, хто чогось свого не придумає — «цар-колоколу», опричнини, Транссибірської магістралі чи прискореної індустріалізації. І не той, хто чуже в діло пускає, Господи, вся ринкова економіка на тім тільки й стоїть: позики, позички, акції, лізинг, лендинг, облігації, векселі... Той поганий, хто правильно розрахувати не може. Наприклад, відпустили ціни — вони у всьому світі вгору підуть, але тижнів через два-три і заспокояться. А в нас уже друге півріччя підряд не заспокоюються. Чи інше: ціни вгору підуть — підприємства, звісно, з інтересом почнуть нарощувати виробництво товарів. А вони — хто б міг подумати! — скорочують виробництво.

Чи ще: дамо волю приватній ініціативі — ото люди всілякий ширвжиток кинуться виготовляти! А воно, диви, тільки спекуляція, перепродаж буяє. Треба ж таке... Хто б міг подумати! Або ось майже очевидне: скоротимо у вісім разів військові витрати, друге — державні капіталовкладення, витрати на освіту, культуру і охорону здоров'я — і держбюджет зведемо без дефіциту. Скоротили — і що ж? Невже?.. Та як же це?.. Знов, бодай він луснув, дефіцитним виявився!

Раніше публіка за графіком двічі на рік виходила на демонстрації. Тепер, ніби навмисне, що не день, то ходять, вимагають, пікетують, страйкують, знову вимагають. Хто б міг подумати — виходить, самою тільки демократією не прохарчуєшся... Словом, куди не кинь — скрізь не сходиться.

Вирішили коректувати реформи. Крім випробуваних Сашка, Андрійка, Борі, Павлика та Володі ще й другого Сашка з Костею гукнули папери готувати. (Хай вибачать мені російські міністри цей тон — як старшому колезі й педагогу, в якого вони колись стажувались). І от що прикро: знову «цар-пушку» виготовлять, грізну й далекобійну, усі потрібні якості вона матиме, крім однієї — стріляти не зможе.

Правда, крім усього цього, є й інші проекти реформування економіки. «Российский экономический журнал» з номера в номер публікує підсумки робіт парламентських і наукових колективів. Може, якийсь і підійшов би урядові. Ну, вже ні, у Єгора і його команди своя голова на плечах. До того ж страшно: а раптом без них усе придумають?!

...Після засідання палати громад король запросив до себе Уїнстона Черчілля. «Уїнстоне, — спитав король, — ви здогадуєтесь, навіщо я вас покликав?» «Ума не зберу, ваша величність», — була відповідь.

Того ж дня Черчілль став британським прем'єром.

Якби не було 8 травня 1940 року, може, не було б і 8 травня 1945 року. От що значить вчасно. А в нас усе пишуть у газетах: «Коней на переправі не міняють». Ще й як міняють! Коли візні з місця...

Єгоре, дорогий мій, золотий ще й срібний! Я, звичайно, не король і не претендент навіть. Але ради Бога, йдіть! Ви — доктор наук. Ми у себе в Інституті проблем ринку Російської Академії наук готові відкрити — і це за теперішніх катастрофічних асигнувань науці — лабораторію з проблематикою «як не треба робити ринкові реформи в Росії». Будемо клопотати про професора або заслуженого діяча науки. Прийдете?

«Рабочая трибуна». 10.07.92 р.

ОПОЗИЦІЯ ПРОТИ ОПОЗИЦІЇ

Після піврічної перерви в Україні знову з'явилася організована опозиція. Про це заявили ліберали з громадсько-політичного об'єднання «Нова Україна», національ-демократи з Руху і партій, що їх підтримують. Ці рішення були викликані небажанням Верховної Ради та Президента відправити у відставку консервативний уряд на чолі з Вітольдом Фокіним. «Нова Україна», Рух і К° не лише об'єдналися, а й збираються розпочати кампанію за розпуск Верховної Ради через референдум.

Якщо Рух давно відомий далеко за межами держав не лише колишнього СРСР, то «Нова Україна» робить перші кроки. Втім, досить різкі. Вона вимагає відставки уряду Фокіна, наполягає на достроковких парламентських виборах, хоча фракція об'єднання у Верховній Раді є однією з найчисленніших (64 народні депутати) і впливових (до неї входять кілька членів Президії Верховної Ради, заступник спікера парламенту Володимир Гриньов). За словами лідера об'єднання, народного депутата України Володимира Філенка, в цілому «Нова Україна» перебуває в опозиції і до політики Президента.

На наступних парламентських виборах, якщо вони відбудуться в 1993 році і на багатопартійній основі, блок партій — колективних членів «Нової України» (Партія демократичного відродження України — колишня Демплатформа в КПУ, соціал-демократи, ліберали, «зелені», кадети) розраховує завоювати майже третину місць. Сьогодні у «Нової України», що фактично існувала до установчого з'їзду протягом півроку, рейтинг вищий, ніж у Руху, розстановка опозиційних сил у республіці досить складна.

Рух у той же час висунув гасло «Україна в небезпеці!», маючи на увазі не тільки економічний крах, що насувається, а й загрозу відродження в республіці влади колишніх компартійців. На думку демократів, це відбувається під дахом Соціалістичної партії (СПУ).

Та ось цікава деталь: соціалісти теж заявили про свій перехід в опозицію. Створена восени минулого року, СПУ є найчисленнішою партією в Україні й налічує близько 60 тисяч членів. Більшість ключових посад у ній займають колишні секретарі різних рівнів забороненої компартії. Якщо демократи незадоволені внутрішньою політикою Президента, передусім темпами економічних перетворень, то соціалістів найбільше лякають майбутня капіталізація України і можливий вихід її з СНД.

І все ж навряд чи відродження опозиції зліва і справа прикро вразить Леоніда Кравчука. Скоріше, навпаки, це розширить Президентові поле для маневру. Набагато більше його має хвилювати активізація опозиції в регіонах: у Закарпатті — Підкарпатської республіканської партії (ПРП), у Криму — Республіканського руху Криму (РРК), у Донецькій області — Руху за відродження Донбасу (РВД). Перші дві організації виступають за вихід Закарпаття й Криму зі складу України, а донбаський рух — за перехід до федерально-земельного устрою України.

Зміцнюється і створений у травні Громадянський конгрес України (ГКУ). Він об'єднує представників восьми областей сходу та півдня республіки і, по суті, намагається відстоювати інтереси так званого російськомовного населення України. Серед вимог конгресу — перетворення російської мови на другу державну, договір з іншими країнами СНД про подвійне громадянство, створення на базі співдружності міцніших форм єдності (наприклад, конфедерації).

Однак останні соціологічні опитування свідчать про те, що довіра до Верховної Ради, уряду та опозиційних партій падає з однаковою швидкістю. Лише рейтинг Президента залишається досить високий. За такого розкладу сил він може спокійно пожертвувати спочатку теперішнім складом уряду, а потім і Верховною Радою. А в далекому майбутньому, можливо, і відмовитися від ідеї унітарної України на користь її федералізації.

«Московские новости», 5 липня 1992 року.

НЕРОЗПІЗНАНИЙ Ан-26 В НЕБІ УКРАЇНИ

За повідомленням ІТАР — ТАРС, Київський військовий округ не пропустив над територією України літак Ан-26, що рухався з Підмосков'я до Придністров'я з вантажем медикаментів.

Розслідуючи цей випадок, кореспондент «Известий» звернувся до центральної диспетчерської служби департаменту повітряного транспорту Росії. На жаль, тут не змогли знайти жодних слідів важкого двомоторного літака, що пролетів півтисячі кілометрів до того, як одержав з Києва радіозаборону заходити в повітряний простір суміжної незалежної держави. Розвернувши свою крилату машину біля повітряного рубежу України, командир екіпажу А. Акімов повернувся ні з чим на рідний аеродром.

За нашим проханням черговий центрального командного пункту ВПС Росії полковник Іванов зміг увечері 7 липня встановити належність злощасного Ан-26 — Мячковське підприємство Управління цивільної авіації центральних районів. Саме з цим колективом, одним з найдосвідченіших в Аерофлоті (літають в Антарктиді!), Червоний Хрест уклав договір про рейс до Придністров'я і назад.

Авіатори піднялися в повітря й лягли на курс, припустившись грубого відступу від правил ведення польотів. Вони не довели це до відома українських військових авіаслужб і не отримали заздалегідь їхньої згоди на політ над територією незалежної республіки.

Час уже й звикнути, що «ближнє зарубіжжя» для повітряних кораблів — це справжній закордон.

«Известия», 10 липня 1992 року.

Від редакції. **Хоча літак Червоного Хреста Росії з медикаментами для Придністров'я на борту і не подав попередньої заявки на політ над територією України, однак, згідно з повідомленням Міністерства оборони республіки, українські власті йому не перешкоджали. Причиною повернення авіалайнера на свою базу стала відмова Молдови прийняти його. Але тим, хто в Москві керує польотами, варто пам'ятати, що міжнародні закони залишаються такими і в повітрі. І колеги з «Известий» справедливо зазначають: не треба робити спробу їх облетіти.**

Пропозиція

ОФІСИ НА МІСЦІ ХРАМУ

У фундаменті колишнього будинку Трубецьких (у Києві, по вулиці Володимирській, 3) археологи 1975 року розкопали залишки язичницького храму X століття. Тоді ж було висловлено думку про необхідність експонування видатної пам'ятки й навіть запропоновано проект, але храм засипали. А значення пам'ятки виходить далеко за межі Києва, України й навіть цілого слов'янського світу. Адже це — святилище Дани, праматері нашого народу, володарки Води й Вогню Всесвіту. Храм можна вважати унікальною пам'яткою індоєвропейської культури, тих народів, у яких Богоматір або її іпостасі мали у своєму корені «дн». Наприклад, у кельтів — Дану, у римлян — Діана, в іранців — Даена, у індусів — Дану тощо. Отже, цілком логічно, щоб у колишньому будинку Трубецьких розташовувались не офіси, як нині, а — музей.

Ігор ШРАМКО.
Київ.

Коротко

ФАБРИКА ЗАКЛИКАЄ: БУДЬМО!

Каховська харчосмакова фабрика узялась випускати слабомінералізовану воду «Каховська», що не поступається смаковим і цілющим якостям інших столових вод Херсонщини.

Як повідомив директор фабрики В. Левченко, щодня вони здатні пропонувати торгівлі до 20 тисяч пляшок цього напою. І до цього додав, що міцний спиртний напій «Скіф», який виготовляється також у стінах його фабрики, добре запивається «Каховською».

Володимир ГОРОБЕЦЬ.
Каховка
Херсонської області.

У ТИХОМУ ЗАРІЧНОМУ

У цьому віддаленому поліському райцентрі просто посеред центральної площі жорстоко побили завідуючого відділом місцевої газети «Радянське Полісся» Івана Делідона. Один з останніх матеріалів журналіста під назвою «Будьте обережні у Зарічному» розповідав про привільне життя місцевих хуліганів, на яких не звертають уваги вартові правопорядку. Цікаво, чи потрапить цей факт у поле зору міліції, поки у потерпілого зростуться кістки у місцевій лікарні?

Володимир МАРТИНЮК.
Рівненська область.

БУД...

Серед н... ширилася ... коїла багат... ник із Сім... Тищенко ... Заспокоюю... хав. Вірні... вже поверн... ним розмо...
— Вале... тебе занес...
— Чер... «Франція ... в приватн... росила ем... сенко, дру... Панаса ... кілька ... ученими ... кавилися ... Вона при... простотою... доступна ... ти і плод...
По-друг... жає те, як... жити в ек...

ПІ...

Чере... ський ... лися, як... було ч... боєзапа... лісі, то, ... повній без... телі, які ба... ли неладно... говим спец... ного пункт... селі Олек... району. По... няті оперг... прикордон... ни затрим... Українськ... мообороні...

ФА...

2 серпня... ці спорту ... в історії С... ріє (нумізм... телістів, ф... тистів тощ...
За підра... го відділо... Українсько... вія» (орган... лекціонері... жодні к... захоплени... ми тисяч ... регіонів С... їдуть коле... вії, Румуні...

КА...

Один з... го театру ... у Кіровогр... на сцену ... вого пісто... ходом ді... способом. ... ре, виклик... пропажу ... ків театру... Кадило ...

...ІЯ ПРОТИ ОПОЗИЦІЇ

...перерви в Україні знову з'явилася організована ...явили ліберали з громадсько-політичного об'єд...на», національ-демократи з Руху і партій, що їх ...ршення були викликані небажанням Верховної ...а відправити у відставку консервативний уряд ...м Фокіним. «Нова Україна», Рух і К° не лише ...бираються розпочати кампанію за розпуск Вер...ферендум.

...о відомий ...их держав ...ого СРСР, ...раїна» ро...ки. Втім, ...вона вима...ряду Фо...х достроко...х виборах, ...днання у ...однією з ...64 народні ...них (до неї ...ів Прези...ня, заступ...аменту Во... За слова...рай, народ...раїни Воло...в цілому ...ребуває в ...тики Прези...

...арламентсь... вони від...році і на ...снові, блок ...них членів ...(Партія де...відродження ...ія Демо... соціал-де... «зелені», ...є завоюва...місць. Сьо...країни», що ... до уста...тягом пів...ній, ніж у ... опозицій...ції досить

...ас висунув ...небезпеці!», ...тільки еко...що насува...відроджен...лади ко...ік. На дум...це відбува...оціалістич...

...деталь: со...ли про свій ...о. Створена ...року, СПУ ... партією в ...є близько ... Більшість ...ий займа...тарі різних ...компартії. ...незадоволе...ні внутрішньою політикою Президента, передусім темпами економічних перетворень, то соціалістів найбільше лякають майбутня капіталізація України і можливий вихід її з СНД.

І все ж навряд чи відродження опозиції зліва і справа прикро вразить Леоніда Кравчука. Скоріше, навпаки, це розширить Президентові поле для маневру. Набагато більше його має хвилювати активізація опозиції в регіонах: у Закарпатті — Підкарпатської республіканської партії (ПРП), у Криму — Республіканського руху Криму (РРК), у Донецькій області —Руху за відродження Донбасу (РВД). Перші дві організації виступають за вихід Закарпаття й Криму зі складу України, а донбаський рух — за перехід до федерально-земельного устрою України.

Зміцнюється і створений у травні Громадянський конгрес України (ГКУ). Він об'єднує представників восьми областей сходу та півдня республіки і, по суті, намагається відстоювати інтереси так званого російськомовного населення України. Серед вимог конгресу — перетворення російської мови на другу державну, договір з іншими країнами СНД про подвійне громадянство, створення на базі співдружності міцніших форм єдності (наприклад, конфедерації).

Однак останні соціологічні опитування свідчать про те, що довіра до Верховної Ради, уряду та опозиційних партій падає з однаковою швидкістю. Лише рейтинг Президента залишається досить високий. За такого розкладу сил він може спокійно пожертвувати спочатку теперішнім складом уряду, а потім і Верховною Радою. А в далекому майбутньому, можливо, і відмовитися від ідеї унітарної України на користь її федералізації.

«Московские новости», 5 липня 1992 року.

...ПІЗНАНИЙ Ан-26 ...ЕБІ УКРАЇНИ

...ням ІТАР ...ьський вій... ...не пропус...рією Укра...6, що ру...сков'я до ... вантажем

...й випадок, ...«Известий» ...нтральної ...жби депар...ро транс...жаль, тут ... жодних ...вомоторного ...півтисячі ...ю, як одер...дзаборону ...рний прос...ежної дер...свою кри...повітряно... командир ...повернув...дний аеро...

...анням чер... ...команд...о Росії пол... увечері 7 ...належність ...6 — Мяч...ство Управ...іації цент... Саме з цим ...з найдо...рофлоті (лі...ді), Черво...ний Хрест уклав договір про рейс до Придністров'я і назад.

Авіатори піднялися в повітря й лягли на курс, припустившись грубого відступу від правил ведення польотів. Вони не довели це до відома українських військових авіаслужб і не отримали заздалегідь їхньої згоди на політ над територією незалежної республіки.

Час уже й звикнути, що «ближнє зарубіжжя» для повітряних кораблів — це справжній закордон.

«Известия», 10 липня 1992 року.

Від редакції. **Хоча літак Червоного Хреста Росії з медикаментами для Придністров'я на борту і не подав попередньої заявки на політ над територією України, однак, згідно з повідомленням Міністерства оборони республіки, українські власті йому не перешкоджали. Причиною повернення авіалайнера на свою базу стала відмова Молдови прийняти його. Але тим, хто в Москві керує польотами, варто пам'ятати, що міжнародні закони залишаються такими і в повітрі. І колеги з «Известий» справедливо зазначають: не треба робити спробу їх облетіти.**

Пропозиція

ОФІСИ НА МІСЦІ ХРАМУ

У фундаменті колишнього будинку Трубецьких (у Києві, по вулиці Володимирській, 3) археологи 1975 року розкопали залишки язичницького храму X століття. Тоді ж було висловлено думку про необхідність експонування видатної пам'ятки й навіть запропоновано проект, але храм засипали. А значення пам'ятки виходить далеко за межі Києва, України й навіть цілого слов'янського світу. Адже це — святилище Дани, праматері нашого народу, володарки Води й Вогню Всесвіту. Храм можна вважати унікальною пам'яткою індоєвропейської культури, тих народів, у яких Богоматір або її іпостасі мали у своєму корені «дн». Наприклад, у кельтів — Дану, у римлян — Діана, в іранців — Даена, в індусів — Дану тощо. Отже, цілком логічно, щоб у колишньому будинку Трубецьких розташовувались не офіси, як нині, а — музей.

Ігор ШРАМКО.
Київ.

Коротко

ФАБРИКА ЗАКЛИКАЄ: БУДЬМО!

Каховська харчосмакова фабрика узялась випускати слабомінералізовану воду «Каховська», що не поступається смаковим і цілющим якостям інших столових вод Херсонщини.

Як повідомив директор фабрики В. Левченко, щодня вони здатні пропонувати торгівлі до 20 тисяч пляшок цього напою. І до цього додав, що міцний спиртний напій «Скіф», який виготовляється також у стінах його фабрики, добре запивається «Каховською».

Володимир ГОРОБЕЦЬ.
Каховка
Херсонської області.

У ТИХОМУ ЗАРІЧНОМУ

У цьому віддаленому поліському райцентрі просто посеред центральної площі жорстоко побили завідуючого відділом місцевої газети «Радянське Полісся» Івана Делідона. Один з останніх матеріалів журналіста під назвою «Будьте обережні у Зарічному» розповідав про привільне життя місцевих хуліганів, на яких не звертають уваги вартові правопорядку. Цікаво, чи потрапить цей факт у поле зору міліції, поки у потерпілого зростуться кістки у місцевій лікарні?

Володимир МАРТИНЮК.
Рівненська область.

На ваше прохання

БУДЬ ЗДОРОВИМ, ПАРИЖЕ!

Серед наших читачів поширилася чутка, яка занепокоїла багатьох: цілитель-травник із Сімферополя Валерій Тищенко виїхав до Франції. Заспокоюю: не виїхав, а поїхав. Вірніше — з'їздив, бо вже повернувся і ми мали з ним розмову.

— Валерію, якими вітрами тебе занесло до Парижа?

— Через товариство «Франція — Україна» мене, в приватному порядку, запросила емігрантка Ніна Фесенко, дружина письменника Панаса [illegible]. Я [illegible]очитав кілька [illegible]цій, з[illegible]вся з ученими-медиками, які зацікавилися моєю рецептурою. Вона привабила їх своєю простотою, сировиною, що доступна всім, — трави, квіти і плоди дерев, городина...

По-друге, за кордоном вражає те, як ми умудряємось жити в екстремальних умовах. Нехай ніхто не ображається, але ми справді ніби піддослідні пацюки, яким створюють нестерпне середовище, а вони, виробляючи в собі протиотруту, пристосовуються до будь-чого. До неякісної їжі, нестерпних соціальних і побутових умов, до забрудненості навколишнього середовища, якщо це навіть радіонукліди...

— Отже, те, що в нас відкидають, за кордоном охоче підбирають? Мають на увазі твої рецептуру, методики...

— Певне, що так. У Франції я дізнався, що в Німеччині лабораторно перевіряють одну з моїх методик і одержують вражаючі результати. Звідси сумний висновок: німці, а не ми, матимуть пріоритет у цьому напрямку.

— Мабуть, тобі непогано платять?

— Жодної копійки я з того не маю, адже контрактів не підписував.

— Тоді навіщо розкидатися?

— А що накажеш робити, коли в нас ніхто ні в чому не зацікавлений? Я думаю не про гроші, а про здоров'я людей, де б вони не жили. Можливо, через деякий час і нам щось перепаде з-за кордону. Дай Бог, назбираємо валюти і закупимо...

Валерій довго розповідав про Париж, але я був уже поганим слухачем. Увесь час гнітила думка: чому там, за кордоном, відразу ж помічають наші таланти, а ми, у себе під носом, не хочемо їх бачити взагалі? Відповідь я знав, але від того ставало ще гірше...

Олександр ВИНОКУРОВ.

Прецедент

ГРАНАТИ ПРО ВСЯК ВИПАДОК

Чере[illegible] українськ[illegible] [illegible]олдовський[illegible] [illegible]дон вони [illegible]обиралися, як уже смеркалося. І було ч[illegible] — нес[illegible] собою боєзапа[illegible] коли с[illegible]лися в лісі, то, певне, думали, що в повній безпеці. Та місцеві жителі, які бачили їх і запідозрили неладне, повідомили черговим спеціального стаціонарного пункту міліції № 9, що в селі Олексіївка Кодимського району. По тривозі були підняті опергрупа РВВС і наряд прикордонників. Невдовзі вони затримали шістьох бійців Української національної самооборони, які поверталися з Придністров'я. У них вилучено кілька гранат, десятки патронів, освітлювальну ракету.

Через добу на тій же ділянці державного кордону затримали ще п'ятьох озброєних бійців УНСО. Кажуть, що поверталися додому. Але чому з гранатами, коли переправляти зброю через кордон суворо заборонено? Та, мовляв, прихопили про всяк випадок.

Нині порушено кримінальну справу, ведеться розслідування.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Пригода

БАНКІРИ ТАКОЖ ГУЛЯЮТЬ

Працівникам дорожньо-патрульної служби ДАІ Волині ледве вдалося зупинити автомобіль, який мчав на великій швидкості вулицями Луцька. В ньому за кермом, у нетверезому стані, сидів заступник керуючого обласним управлінням Національного банку України Дмитро Савицький. Після огляду машини знайшли близько 40 тисяч карбованців і понад 13 тисяч купонів. Що це за гроші, п'яний банкір місцевого значення пояснити не міг. Як з'ясувалося, Савицький повертався з Ковеля, де був у відрядженні. Ось так «викладаються» на роботі банкіри!

Богдан БЕРЕКЕТА.
Луцьк.

Світ захоплень

ФАНАТІВ І КОРДОНИ НЕ ЗУПИНЯТЬ

2 серпня в Київському палаці спорту відбудеться перший в історії СНД зліт колекціонерів (нумізматів, боністів, філателістів, фалеристів, філокартистів тощо).

За підрахунками завідуючого відділом колекціонування Української асоціації «Реліквія» (організатора зустрічі колекціонерів) Петра Рябченка, жодні кордони не зупинять захоплених людей: крім восьми тисяч представників з усіх регіонів СНД до Києва прибудуть колекціонери з Югославії, Румунії, Угорщини, Польщі, Чехо-Словаччини, Німеччини, Прибалтійських республік.

Кияни матимуть змогу отримати компетентні консультації в будь-якій сфері колекціонування. Кожен може принести колекційну річ і спеціалісти оцінять її, а за бажанням власника, допоможуть вигідно продати.

Організатори зльоту сподіваються, що подібні зустрічі надалі відбуватимуться раз на два місяці.

Андрій БОЄЧКО.

Оказії

БУВАЄ, ЩО КАДИЛО СТРІЛЯЄ

Один з акторів полтавського театру під час гастролей у Кіровограді перед виходом на сцену не знайшов стартового пістолета. Довелося, за ходом дії, «стріляти» іншим способом. Все скінчилось добре, викликана міліція знайшла пропажу в одного з працівників театру.

Кадило — не пістолет, але наробило лиха під час богослужіння в селі Кетрисанівці Бобринецького району. Служба божа закінчилась пожежею у місцевому храмі — від іскор, що вилетіли з кадила, котрим батюшка розмахував, виконуючи обряд.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Що почім!

ЯЛТА ПАХНЕ ШОКОЛАДОМ

Цим солодким товаром курорт нині заповнений по самісіньку зав'язку. Швейцарський і французький шоколад по 121 купону, який лежить у державних магазинах, звичайно, мало хто купує. Зате на кожному розі можна придбати турецький «Персек» або «Хілал» по 18—20 купонів.

Заполонивши Ялту одягом, місцеві бізнесмени, які здійснюють регулярні рейси в Туреччину, швидко освоїли нову сферу торгівлі. За морем вони купують пак шоколаду за 18 доларів і продають на місці за 4 тисячі купонів. Активно йде торгівля і вроздріб. Масштаби бізнесу легко уявити, якщо врахувати, що ялтинці везуть додому по тонні шоколаду на душу.

Володимир КУКОВ'ЯКІН.
Крим.

ОЛІМПІЙС... ПЕРЕМОГ... УКРАЇНИ...

здобута в Іспа... до початку Іг...

Сьогодні в ... тують літні ... жава в своєм... ремогу, здобу... но в місті М... грес, проведе... В його роботі ... ких науковці... України, поне... миром ПЛАТО... стрівся з Во... просив його ... нея.

— Почну з ... галузях життя ... го руху. В пе... товкою спорт... Та й економі... набув значно... тивної науки ... мовити, неве... про іспанські... таннього рок... си. Перший н... Барселоні. І ... піади, — тре...

— Ну і як... наука Україн...

— Як на ... верто, що ст... СРСР була ч... зю. Особливо ... вищої кваліф... тет у світі. ... Олімпіадою і... лизно однако... шій системі (... золотих наго...

До речі, к... іграх за на... спорту. Я вхо... пійської конг... вої комісії з ... досягнень мі... СРСР.

Але завжд... ції: на усіх п... не були при... ходилися тіс... зустрічі хто з... ні. Тепер нас... пійський кон... ну делегацію ... хівців. Це бу... тичного тлум...

— Хто ж ч... ди!

— Це прац... чайно, запро... тім, що ми с... їздку. В май... ставництва ... до нашої де... Запорожано... ської академ... з найвідомі... нід Латишев... тивних ігор) ... проблемною ... Булатова (д... професіонал... володіє англ... Олександр ... ків працюва... ською).

Нашим ші... програми ко... лем відбору ... Запорожано... гальною діл... видах спорт... нов, Поліщу... довою англі... фурор. Одр... тактів колег...

Раніше на... нів. Іноземц... давалися ро... буде інакше... нулося одне... ництв з про... тему спорту ... роботи Л. Л... мої...

— Володи... мосфера в ...

— Країна ... Гадаю, що ... Звичайно, м... України на ... Успіху їм!

Розмов...

На ваше прохання

...ЗДОРОВИМ, ПАРИЖЕ!

...читачів по-
..., яка занепо-
...цілитель-трав-
...юля Валерій
... до Франції.
...виїхав, а пої-
... з'їздив, бо
... і ми мали з

...кими вітрами Парижа?

... товариство
...раїна» мене,
...порядку, зап-
...ка Ніна Фе-
... письменника
... Я ...рочитав
...зу...вся з
...ми, які заці-
... рецептурою.
...а їх своєю
...овиною, що
... — трави, кві-
...в, городина...
...ордоном вра-
... умудряємось
...альних умо-
вах. Нехай ніхто не ображається, але ми справді ніби піддослідні пацюки, яким створюють нестерпне середовище, а вони, виробляючи в собі протиотруту, пристосовуються до будь-чого. До неякісної їжі, нестерпних соціальних і побутових умов, до забрудненості навколишнього середовища, якщо це навіть радіонукліди...

— Отже, те, що в нас відкидають, за кордоном охоче підбирають? Маю на увазі твої рецептуру, методики...

— Певне, що так. У Франції я дізнався, що в Німеччині лабораторно перевіряють одну з моїх методик і одержують вражаючі результати. Звідси сумний висновок: німці, а не ми, матимуть пріоритет у цьому напрямку.

— Мабуть, тобі непогано платять?

— Жодної копійки я з того не маю, адже контрактів не підписував.

— Тоді навіщо розкидатися?

— А що накажеш робити, коли в нас ніхто ні в чому не зацікавлений? Я думаю не про гроші, а про здоров'я людей, де б вони не жили. Можливо, через деякий час і нам щось перепаде з-за кордону. Дай Бог, назбираємо валюти і закупимо...

Валерій довго розповідав про Париж, але я був уже поганим слухачем. Увесь час гнітила думка: чому там, за кордоном, відразу ж помічають наші таланти, а ми, у себе під носом, не хочемо їх бачити взагалі? Відповідь я знав, але від того ставало ще гірше...

Олександр ВИНОКУРОВ.

Прецедент

...ГРАНАТИ ...ВСЯК ВИПАДОК

...ськ... молдов-
...они ...обира-
...смеркалося. І
...к... з собою
...с...лися в
...думали, що в
...а місцеві жи-
... і запідозри-
...ідомили чер-
...о стаціонар-
...ії № 9, що в
... Кодимського
...зі були під-
...РВВС і наряд
... Невдовзі во-
...стьох бійців
...ональної са-
...оверталися з
Придністров'я. У них вилучено кілька гранат, десятки патронів, освітлювальну ракету.

Через добу на тій же ділянці державного кордону затримали ще п'ятьох озброєних бійців УНСО. Кажуть, що поверталися додому. Але чому з гранатами, коли переправляти зброю через кордон суворо заборонено? Та, мовляв, прихопили про всяк випадок.

Нині порушено кримінальну справу, ведеться розслідування.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Пригода

БАНКІРИ ТАКОЖ ГУЛЯЮТЬ

Працівникам дорожньо-патрульної служби ДАІ Волині ледве вдалося зупинити автомобіль, який мчав на великій швидкості вулицями Луцька. В ньому за кермом, у нетверезому стані, сидів заступник керуючого обласним управлінням Національного банку України Дмитро Савицький. Після огляду машини знайшли близько 40 тисяч карбованців і понад 13 тисяч купонів. Що це за гроші, п'яний банкір місцевого значення пояснити не міг. Як з'ясувалося, Савицький повертався з Ковеля, де був у відрядженні. Ось так «викладаються» на роботі банкіри!

Богдан БЕРЕКЕТА.
Луцьк.

Світ захоплень

...ТІВ І КОРДОНИ ...Е ЗУПИНЯТЬ

...ському пала-
...ться перший
... колекціоне-
...оністів, філа-
...ів, філокар-
...
... завідуючо-
...екціонування
...ації «Релік-
... зустрічі ко-
...ра Рябченка,
... не зупинять
...: крім вось-
...вників з усіх
... Києва при-
...и з Югосла-
...щини, Поль-
щі, Чехо-Словаччини, Німеччини, Прибалтійських республік.

Кияни матимуть змогу отримати компетентні консультації в будь-якій сфері колекціонування. Кожен може принести колекційну річ і спеціалісти оцінять її, а за бажанням власника, допоможуть вигідно продати.

Організатори зльоту сподіваються, що подібні зустрічі надалі відбуватимуться раз на два місяці.

Андрій БОЄЧКО.

Що почім?

ЯЛТА ПАХНЕ ШОКОЛАДОМ

Цим солодким товаром курорт нині заповнений по самісіньку зав'язку. Швейцарський і французький шоколад по 121 купону, який лежить у державних магазинах, звичайно, мало хто купує. Зате на кожному розі можна придбати турецький «Персек» або «Хілал» по 18—20 купонів.

Заполонивши Ялту одягом, місцеві бізнесмени, які здійснюють регулярні рейси в Туреччину, швидко освоїли нову сферу торгівлі. За морем вони купують пак шоколаду за 18 доларів і продають на місці за 4 тисячі купонів. Активно йде торгівля і вроздріб. Масштаби бізнесу легко уявити, якщо врахувати, що ялтинці везуть додому по тонні шоколаду на душу.

Володимир КУКОВ'ЯКІН.
Крим.

Оказії

...УВАЄ, ЩО ...ИЛО СТРІЛЯЄ

... полтавсько-
...ас гастролей
...ред виходом
...шов старто-
...Довелося, за
...яти» іншим
...нчилось доб-
...іція знайшла
... з працівни-
...
...пістолет, але
наробило лиха під час богослужіння в селі Кетрисанівці Бобринецького району. Служба божа закінчилась пожежею у місцевому храмі — від іскор, що вилетіли з кадила, котрим батюшка розмахував, виконуючи обряд.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

ОЛІМПІЙСЬКА ПЕРЕМОГА УКРАЇНИ,

здобута в Іспанії ще до початку Ігор.

Сьогодні в столиці Каталонії Барселоні стартують літні Олімпійські ігри. Але наша держава в своєму активі вже має олімпійську перемогу, здобуту на іспанській землі. Нещодавно в місті Малага завершився науковий конгрес, проведений під егідою МОК та ЮНЕСКО. В його роботі взяла участь делегація українських науковців на чолі з віце-президентом НОК України, професором, ректором КДІФК Володимиром ПЛАТОНОВИМ. Наш кореспондент зустрівся з Володимиром Миколайовичем і попросив його розповісти про ті відвідини Піренеїв.

— Почну з того, що наука, як і в багатьох галузях життя, визначає розвиток олімпійського руху. В першу чергу це пов'язане з підготовкою спортсменів, де без цього не обійтись. Та й економічний бік олімпізму завдяки науці набув значного розвитку. Сама сфера спортивної науки неабияк перспективна. Це, так би мовити, невеличкий вступ. А тепер конкретно про іспанські події. У цій країні протягом останнього року проведено вже два конгреси. Перший проходив у минулому листопаді в Барселоні. І от тепер, за тиждень до Олімпіади, — традиційне зібрання вчених.

— Ну і як на ньому виглядала спортивна наука України?

— Як на мене, дуже солідно. Скажу відверто, що спортивна наука у колишньому СРСР була чи не найблагополучнішою галуззю. Особливо система підготовки спортсменів вищої кваліфікації, яка мала великий авторитет у світі. Візьмімо такий приклад. Перед Олімпіадою в Сеулі США та СРСР мали приблизно однакові вихідні дані. Але завдяки ліпшій системі підготовки нами було здобуто 55 золотих нагород, американцями — 37.

До речі, наш інститут відповідав на тих Іграх за наукове забезпечення п'яти видів спорту. Я входив до числа авторів усієї олімпійської концепції, обирався головою наукової комісії з теорії та методики спорту вищих досягнень при колишньому Держкомспорті СРСР.

Але завжди виникала парадоксальна ситуація: на усіх попередніх олімпійських конгресах не були присутні представники України. Знаходилися тисячі причин, щоб їхав на ті наукові зустрічі хто завгодно, тільки не українські вчені. Тепер настала довгождана пора, і на Олімпійський конгрес відправлено нашу самостійну делегацію, куди включили найкращих фахівців. Це було питання, якщо хочете, політичного тлумачення.

— Хто ж члени української наукової команди?

— Це працівники КДІФК. Можна було, звичайно, запросити й кількох львів'ян. Але річ у тім, що ми самі заробили гроші на цю поїздку. В майбутньому, гадаю, географія представництва обов'язково розшириться. Так-от, до нашої делегації входили професори Вадим Запорожанов (проректор, президент Олімпійської академії України), Віктор Міщенко (один з найвідоміших спортивних фізіологів), Леонід Латишкевич (завідуючий кафедрою спортивних ігор), Дмитро Поліщук (завідуючий проблемною лабораторією), а ще Марина Булатова (доцент кафедри олімпійського і професіонального спорту, готує докторську, володіє англійською, словацькою, угорською), Олександр Красильников (доцент, кілька років працював в Індії, блискуче володіє англійською).

Наших шість доповідей було включено до програми конгресу. Основні з них: «З проблем відбору» — колектив авторів на чолі із Запорожановим, «З системи управління змагальною діяльністю спортсмена в олімпійських видах спорту циклічного характеру» (Платонов, Поліщук, Красильников). Виголошені чудовою англійською, вони зробили справжній фурор. Одразу з нами почали шукати контактів колеги з Канади, Англії, Фінляндії.

Раніше наші роботи не перетинали кордонів. Іноземці не могли їх читати, бо вони видавалися російською. Тепер усе, сподіваюся, буде інакше. Ще три роки тому до нас звернулося одне з найбільших іспанських видавництв з пропозицією видати ряд книжок на тему спорту високих досягнень. Тоді домовилися про 15 видань. Уже побачили світ роботи Л. Латишкевича, В. Запорожанова, дві мої...

— Володимире Миколайовичу, яка тепер атмосфера в Іспанії?

— Країна живе Барселонською Олімпіадою. Гадаю, що вона буде успішною і яскравою. Звичайно, ми сподіваємося, що й спортсмени України на ній гратимуть не останні ролі. Успіху їм!

Розмову вів Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

НАТАЛЯ ПОКЛАД

ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ ПЛАЧ

Ну куди нам тікати від рідної хати,
Від світанків оцих і оцих стежечок,
Від пісень веселкових із терпкістю м'яти,
Від землі, що для нас і труна, і вінок?

Де сховаємо душу, аби не ридала,
Через роки-дороги не рвалась назад?..
Запитаймо отих, що вже все перезнали,
Як в чужому краю обпіка листопад.

Чи знайдемо джерела — цілющі, як наші?
Чи рілля наші зерна зігріє, мов ця?..
Нам же мало ясел і добірної паші, —
Нам же треба, щоб зорі світили в серцях.

Нам же тиші дніпрової і громовиці,
Та ще дива — отого, яке не збагнуть,
Та очей-голосів, що з-під жовтої глиці
Вічний поклик любові у завтра несуть.

...Хтось покине і звикне.
А ми, мов закляті,
Зігріватимем душами жив-солов'їв...
Ну куди нам тікати від рідної хати —
Ми ж піщинки в крутому замісі її.

ВИСТУП У ГУРТОЖИТКУ

А гостя раптом ніжними вустами:
«Тут, знаєте, специфічний контингент.
З села. На тому
рівні й інтелект.
Їм випити — ото й уся програма.
Тож ви не дуже мрійте про ефект».

...Читаю хлопцям вірші — мов стернею
Іду босоніж.
Коле, кров тече.
Але не страшно — я до цих речей
З дитинства звична.
Я у цьому глеї
Шукала пісню і ростила честь.

По крихточці, наосліп, без опори,
Під глузування й свист міських реклам...
«Що, хлопці, не дається місто вам?
А у селі й роботи, певно, море...» —
«Ми тут ніхто.
Але ніхто ми й там.

Ти ж, видно, розумієш все чудово:
Не від землі втекли — від батога, —
Все гнися, гнися...
А життя збіга.
І зовсім не про заробітки мова,—
Про гідність:
хоч мала, та дорога...»

Читаю хлопцям вірші...
«Ти про маму
Нам почитай... Бо зачерствіли тут...»

А за вікном — той самий водокрут
І віку, й міста...
І ті самі плями...
Й той самий долі нелегкий маршрут.

ПЕРЕДГРОЗЗЯ

День такий, що в мені лиш отруту
залишив.
Обізвися, затоко, —
я тобі принесла свою скруту,
свою смуту, свою одинокість.

За Дніпром блискавиці шугають,
тут — хрущі, і качки, й хвилі дрібно...
Заніміло сиджу й наслухаю,
і нічого мені не потрібно
в цьому світі:
ні грошей, ні слави,
ні кохання, що завжди зрадливе...

Припливли й відпливли пароплави,
все густішає смерк, ближче злива.

Риба грає — вже сонна, одначе, —
комарі розлітались, кусючі...
і немає нікого, хто плаче.
І немає нічого, що мучить.

* * *

То — горлицею.
То — орлицею...
У різний час, для різних рук...
А то страшною блискавицею,
що попелить стрільця і лук.
Один — мов квітку — в пам'ять лагідну,
а другий вслід — презирством злим...
А третій — знов ожилим пагоном
чекатиме з громів та зим.
І де ти — справжня,
ким же створена? —
На долі палахких вітрах,
непогамовна, невпокорена,
летиш, прикривши сміхом страх.

ВИР

Тобі відкриваючись,
я і тебе відкривала...
А вир усе глибше та глибше,
і страху нема;
Ось дно — й відштовхнусь,
і — до зірки, що в небі зосталась...
А може, і зірка — омана?

Одна із оман?
І я довіряюсь воді,
що несе і кружляє;
А мудрий сомисько —
можливо, я з ним подружусь. —
Очима холодними
вир той пасе і чекає,
І зірка розпачно
кричить про обачність
комусь...

* * *

Вже Маковія. Догорає літо.
А я не вірю — я не набулась
Гарячим сонцем, веселковим цвітом
І сплеском одчайдушного крила.

Я ще не все у літі долюбила
За клопотами, що немов смола;
Вустами молодої горобини
Не всі світанки-ночі допила.

Мені здається, що якоїсь миті
Знов засніє світ, запалахтить...
І жайворон у молодому житі
Ще встигне співом долю розбудить.

Акціонерний банк

INKO

Баланс

Акціонерного банка «Інко» на 01.01.92

АКТИВ	крб.
1. Каса	6,472,872.14
2. Кошти на резервному рахунку у Національному банку України	83,479,400.38
3. Кореспондентський рахунок у Національному банку України	401,392,176.95
4. Кредити, надані банком	1,583,324,424.48
у т. ч.— короткострокові	1,449,624,424.48
— середньо- та довгострокові	133,700,000.00
5. Кредити, надані іншим банкам	0.00
6. Кошти, вкладені у спільну діяльність та цінні папери	40,324,844.78
7. Операції по рахункам громадян	40,237,694.00
8. Операції по факторингу	10,864,877.37
9. Основні кошти	6,315,585.91
10. Відокремлені кошти за рахунок прибутку	51,496,781.03
11. Інші активи	35,240,912.99
Всього	2,259,149,570.03

ПАСИВ	
1. Статутний фонд	110,267,206.60
2. Резервний фонд	16,048,888.12
3. Інші фонди	15,755,670.53
4. Розрахункові та інші рахунки клієнтів банку	309,371,504.87
5. Депозитні рахунки клієнтів	513,206,686.85
у т. ч. вклади громадян	14,521,934.67
6. Кредити інших банків	1,167,500,000.00
7. Інші кредитори	75,502,832.03
8. Прибуток	51,496,781.03
Всього	2,259,149,570.03

Баланс

Акціонерного банка «INKO» на 01.04.92

АКТИВ	крб.
1. Каса	21,983,993.86
2. Кошти на резервному рахунку у Національному банку України	180,246,592.31
3. Кореспондентський рахунок у Національному банку України	431,301,135.95
4. Кредити, надані банком	2,901,810,268.54
у т. ч.— короткострокові	2,723,269,041.67
— середньо- та довгострокові	178,541,226.87
5. Кредити, надані іншим банкам	0.00
6. Кошти, вкладені у спільну діяльність та цінні папери	133,958,634.51
7. Операції по рахункам громадян	86,573,910.10
8. Операції по факторингу	83,449,431.95
9. Основні кошти	41,608,467.43
10. Інші активи	106,199,722.39
Всього	3,987,132,157.04

ПАСИВ	
1. Статутний фонд	309,381,613.23
2. Резервний фонд	31,784,728.07
3. Інші фонди	42,114,877.97
4. Розрахункові та інші рахунки клієнтів банку	304,267,370.25
5. Депозитні рахунки клієнтів	1,031,925,851.55
у т. ч. вклади громадян	28,451,749,75
6. Кредити інших банків	2,009,609,976.80
7. Інші кредитори	200,579,175.48
8. Прибуток	57,468,563.69
Всього	3,987,132,157.04

Баланс

Акціонерного банка «Інко» на 01.07.92

АКТИВ	крб.
1. Каса	28,407,937.58
2. Кошти на резервному рахунку у Національному банку України	176,251,270.31
3. Кореспондентський рахунок у Національному банку України	6,761,793,777.61
4. Кредити, надані банком	5,396,752,034.33
у т. ч.— короткострокові	5,274,452,034.33
— середньо- та довгострокові	122,300,000.00
5. Кредити, надані іншим банкам	59,000,000.00
6. Кошти, вкладені у спільну діяльність та цінні папери	287,480,703.55
7. Операції по рахункам громадян	108,991,438.65
8. Операції по факторингу	569,077,581.14
9. Витрати суспільних фондів	16,088,151,250.80
10. Основні кошти	52,823,468.91
11. Валютні кошти	311,120,621.87
12. Інші активи	404,530,061.55
Всього	30,244,380,146.30

ПАСИВ	
1. Статутний фонд	530,523,056.30
2. Резервний фонд	73,779,670.80
3. Інші фонди	206,578,093.43
4. Розрахункові та інші рахунки клієнтів банку	21,861,330,705.89
5. Депозитні рахунки клієнтів	2,455,183,383.97
у т. ч. вклади громадян	46,690,390.12
6. Кредити інших банків	4,376,400,000.00
7. Інші кредитори	539,321,692.80
8. Прибуток	201,263,543.11
Всього	30,244,380,146.30

До успіху — з нами!

ПОНЕДІЛОК

27 липня

I ПРОГРАМА УТ

- 8.00 УТН.
- 8.10 Циркова програма.
- 9.10 Кінофільм «Театр Параджанова». 1 та 2 серії.
- 10.50 Надвечір'я.
- 11.45 Музичний фільм «З натури малювала Катерина Білокур».
- 12.15 УТН.
- 16.00 УТН.
- 16.05 Фестиваль «Мала хортиця».
- 16.45 Пісні О. Білаша.
- 17.45 Відродження.
- 18.35 Народні мелодії. Державний оркестр народних інструментів України.
- 19.00 УТН.
- 19.10 Співає Я. Гнатюк.
- 19.30 «Хто ми...».
- 20.30 Реклама.
- 20.35 Фільм-концерт «Візерунки».
- 20.45 На добраніч, діти.
- 21.00 «ДНІПРО».
- 21.35 Перлини душі народної.
- 22.10 Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Маленький свідок». 1 серія. (Індія).
- 23.20 УТН.
- 23.35 Художній фільм «Маленький свідок». 2 серія.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

- 5.00 Новини.
- 5.20 Ранкова гімнастика.
- 5.30 Ранок.
- 7.50 Мультфільм.
- 8.00 Новини.
- 8.20 Нове покоління вибирає.
- 9.10 Прем'єра художнього телефільму «Прощай, Рафаелю».
- 10.05 Казки та притчі народів різних країн.
- 10.10 Мультфільм.
- 10.25 «Гримуча дюжина». Фільм-концерт.
- 11.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 11.25 На XXV літніх Олімпійських іграх (Саммарі).
- 12.55 Мультфільм.
- 13.10 Телемікст.
- 13.55 Блокнот.
- 14.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 14.25 XXV літні Олімпійські ігри.
- 15.45 Відпочивай.
- 16.00 «440 герців». Музична програма для підлітків.
- 16.40 Мультфільм.
- 17.00 Новини.
- 17.25 Прем'єра короткометражного художнього фільму «Біля кромки місячного кратера».
- 18.15 НЕП.
- 18.45 Щоденник XXV літніх Олімпійських ігор.
- 19.00 Тема.
- 19.45 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.40 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — Новини.
- 0.25 «Компаньйони». Художній телефільм.

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Вісті.
- 7.25 Час ділових людей.
- 7.55 Цілком секретно.
- 8.50 Пани-товариші.
- 9.05 Вінілові джунглі.
- 9.35 «Листя трави». Вірші американських поетів.
- 9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Щоденник Олімпіади. Спортивна гімнастика. (Жінки). Плавання. Бокс.
- 12.55 Спорт-шоу.
- 13.00 Вісті.
- 13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
- 13.30 Фільм-балет «Ольга».
- 15.00 Про бізнес і про себе.
- 15.30 Дитяча година (з уроком французької мови).
- 16.30 Там-там новини.
- 16.45 Тінко.
- 17.00 Тема з варіаціями. «Зустріч з музикою».
- 17.50 Обличчям до Росії.
- 18.05 Наш сад.
- 18.35 Київська панорама.
- 18.55 Спадщина. Вишгород.
- 19.55 Телебіржа інформує.
- 20.05 Програма документальних фільмів.
- 21.00 XXV літні Олімпійські ігри. Плавання. Велоспорт.
- 21.55 Реклама.
- 22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
- 22.20 Фільм-концерт «Мені наснилась музика».
- 22.55 XXV літні Олімпійські ігри. Дзюдо. Бокс.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 13.40 Мультфільми.
- 14.00 Худ. фільм «Гремлини».
- 15.40 Відеомузика.
- 21.00 Мультфільми.
- 21.20 Відеомузика.
- 21.40 Худ. фільм «Шпигуни, як ми». Інерція руйнування.

ВІВТОРОК

28 липня

I ПРОГРАМА УТ

- 8.00 З восьмої до дев'ятої.
- 9.00 ТБ-шанс.
- 9.45 Художній фільм «Сама у човні».
- 11.10 Доброго вам здоров'я.
- 11.55 Музичний фільм «Туровські легенди».
- 12.25 УТН.
- 16.00 УТН.
- 16.05 Для дітей. Веселка.
- 16.35 Звучать романси у виконанні К. Плужникова.
- 17.05 Мультфільм.
- 17.25 Кукурік і К0 представляють.
- 18.25 «Вернісаж на Андріївському узвозі».
- 19.00 УТН.
- 19.10 Фільм-концерт «У стилі джаз-ретро».
- 19.30 Міжнародна програма.
- 20.20 На зламі.
- 20.45 На добраніч, діти.
- 21.00 «ДНІПРО».
- 21.35 Дж. Верді. «Ріголетто». Вистава Львівського театру опери та балету ім. І. Франка. У перерві — 22.30 — УТН.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

- 5.00 Новини.
- 5.20 Ранкова гімнастика.
- 5.30 Ранок.
- 7.50 Мультфільм.
- 8.00 Новини.
- 8.20 «Багаті теж плачуть».
- 9.05 Мультфільми.
- 9.50 Концерт учасників Всесибірського конкурсу оркестрів та ансамблів народних інструментів імені Б. Феоктистова.
- 10.30 Прем'єра документального телефільму «Біле з червоним на темному тлі».
- 11.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 11.25 На XXV літніх Олімпійських іграх (Саммарі).
- 12.55 «Лицар музики». Документальний телефільм.
- 13.55 Блокнот.
- 14.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 14.25 XXV літні Олімпійські ігри.
- 15.55 «У пошуках капітана Гранта». Художній телефільм. 1 серія.
- 17.00 Новини.
- 17.25 Студія «Політика» показує: «Провінція».
- 17.55 «Багаті теж плачуть».
- 18.40 Щоденник XXV літніх Олімпійських ігор.
- 18.50 Прем'єра документального телефільму «Секретні служби» (Франція). 1 серія.
- 19.45 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.40 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — Новини.
- 0.35 «Гра хамелеона». Художній телефільм. 1 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Вісті.
- 7.25 Час ділових людей.
- 7.55 ТрансРосефір.
- 8.40 Золота шпора.
- 9.10 Дозвілля.
- 9.25 Джаз-тайм.
- 9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Щоденник Олімпіади. Плавання. Спортивна гімнастика (жінки). Баскетбол (чоловіки).
- 12.55 Спорт-шоу.
- 13.00 Вісті.
- 13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
- 13.30 Хореографічні новели.
- 14.15 Документальні фільми.
- 14.45 Інструментальна музика.
- 15.00 Телебіржа.
- 15.30 Якщо вам після...
- 15.40 «Дитячі мрії». Прем'єра фільму (Франція). 12 серія.
- 16.00 Студія «Рост».
- 16.30 Там-там новини.
- 16.45 Тінко.
- 17.00 Музика міста.
- 17.20 Петербурзький міф. «Дім Шереметьєвих».
- 17.50 Золотий Остап.
- 18.05 Парламентський вісник.
- 18.25 XXV літні Олімпійські ігри. Бокс.
- 18.45 Київська панорама.
- 19.05 Концерт духовної музики.
- 19.20 XXV літні Олімпійські ігри. Плавання. Бокс.
- 21.00 Телефільм «Буду щаслива, якщо...»
- 22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
- 22.20 Фільм-концерт «Весняні розваги».
- 22.55 XXV літні Олімпійські ігри. Дзюдо. Спортивна гімнастика (жінки).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 13.20 Мультфільми.
- 13.45 Худ. фільм «Гремлини-2».
- 15.25 Відеомузика.
- 21.00 Мультфільми.
- 21.20 Відеомузика.
- 21.40 Худ. фільм «Смертельна зброя».

СЕРЕДА

29 липня

I ПРОГРАМА УТ

- 8.00 З восьмої до дев'ятої.
- 9.00 Свічадо.
- 10.30 Художній фільм «Маленький свідок». 1 та 2 серії.
- 12.40 УТН.
- 16.00 УТН.
- 16.05 Для дітей. Сонячне коло.
- 16.35 Фільм-концерт «У світі чудес».
- 17.05 Мультфільми.
- 17.25 Пісні рідного краю.
- 18.00 Вперше на екрані УТ. Документальний фільм «Благословляю і молюся...».
- 19.00 УТН.
- 19.10 Документальний телефільм «Красень Джек».
- 19.30 Наше коло.
- 20.30 Обережно: гриби.
- 20.45 На добраніч, діти.
- 21.00 «ДНІПРО».
- 21.35 Привіт, Маріє. IV відбірковий тур фестивалю української популярної музики.
- 22.10 Чуєш, брате мій? Р. Попадюк. «Вірю в майбутнє України».
- 22.45 Джокер. Ігрова програма для молоді.
- 23.30 УТН.
- 23.45 Музичний фільм «Давайте створимо оперу».

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

- 5.00 Новини.
- 5.20 Ранкова гімнастика.
- 5.30 Ранок.
- 7.50 Мультфільм.
- 8.00 Новини.
- 8.20 «Багаті теж плачуть».
- 9.50 Прем'єра документального телефільму «Дивак з Підлісної Тавли».
- 10.10 Л. Бернстайн. Симфонічні танці з мюзиклу «Вестсайдська історія».
- 10.30 Мультфільм.
- 11.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 11.25 На XXV літніх Олімпійських іграх.
- 12.55 Мультфільм.
- 13.10 Телемікст.
- 13.55 Блокнот.
- 14.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 14.25 XXV літні Олімпійські ігри.
- 15.35 Сьогодні і тоді.
- 15.55 «У пошуках капітана Гранта». Художній телефільм. 2 серія.
- 17.00 Новини.
- 17.25 Великі проблеми малого екрана.
- 17.55 «Багаті теж плачуть».
- 18.40 Щоденник XXV літніх Олімпійських ігор.
- 18.50 Прем'єра документального телефільму «Секретні служби». 2 серія.
- 19.45 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.40 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — 23.00 Новини.
- 0.30 «Гра хамелеона». Художній телефільм. 2 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ» II ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Вісті.
- 7.20 Реклама.
- 7.25 Час ділових людей.
- 7.55 Вікно в Росію.
- 8.50 Програма «Ключ».
- 9.05 Надзвичайна ситуація.
- 9.50 Спорт-шоу.
- 9.55 XXV літні Олімпійс:кі ігри. Щоденник Олімпіади. Плавання. Спортивна гімнастика (жінки).
- 11.55 «Смак халви». Художній фільм.
- 13.00 Вісті.
- 13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
- 15.00 Бізнес. Нові імена.
- 15.15 Сигнал.
- 15.30 Ази кар'єри.
- 15.45 Християнська програма.
- 16.30 Там-там новини.
- 16.45 Тінко.
- 17.00 ТрансРосефір. Далекий Схід.
- 17.45 Обличчям до Росії.
- 18.00 Київська панорама.
- 18.20 Фільм-концерт «Козацьке коло».
- 19.00 Вісті.
- 19.20 Телебіржа інформує.
- 19.30 «Санта-Барбара». 63 серія.
- 20.20 Світлиця.
- 21.40 Музичний фільм «Спогад про Лисенка».
- 22.00 Вісті.
- 22.20 Музичний фільм «С. Стрезева».
- 22.55 XXV літні Олімпійські ігри. Велоспорт. Дзюдо. Стрільба. Плавання.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 13.30 Мультфільми.
- 14.00 Худ. фільм «Ще один молодий вовк».
- 15.30 Відеомузика.
- 21.00 Мультфільми.
- 21.20 «Народна зцілителька Ганна Чередниченко».
- 21.50 Відеомузика.
- 22.00 Худ. фільм «Смертельна зброя-2».

ЧЕТВЕР

30 липня

I ПРОГРАМА УТ

- 8.00 З восьмої до дев'ятої.
- 9.00 Наше коло.
- 10.00 Художній фільм «У смузі прибою».
- 11.25 Співає Валерій Буймістер.
- 11.55 УТН.
- 12.10 Короткометражний художній телефільм «День народження».
- 12.55 О. Тищенко. Концерт з прологом і епілогом.
- 16.00 УТН.
- 16.05 Для дітей. Веселка.
- 16.35 Документальний фільм «На цвинтарі розстріляних ілюзій».
- 17.00 С. Єфремов, О. Коган. «Ще раз про Червону Шапочку». Вистава Тернопільського обласного театру ляльок.
- 17.50 Вас запрошує оперета.
- 18.45 Мультфільм.
- 19.00 УТН.
- 19.10 Документальний телефільм «Сьома, краща».
- 19.30 У нас в гостях Філіпп Кіркоров.
- 20.40 Реклама.
- 20.45 На добраніч, діти.
- 21.00 «ДНІПРО».
- 21.35 Хроніка МВС.
- 21.45 Молодіжна студія «Гарт». Фестиваль «Слов'янський базар».
- 23.45 УТН.
- 0.00 Художній телефільм «Тільки удвох».

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

- 5.00 Новини.
- 5.20 Ранкова гімнастика.
- 5.30 «Ранок».
- 7.50 Мультфільм.
- 8.00 Новини.
- 8.20 «Багаті теж плачуть».
- 9.50 Мультфільми.
- 10.10 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
- 11.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 11.25 На XXV літніх Олімпійських іграх.
- 12.55 З. Кочиш грає Ф Шопена.
- 13.10 Телемікст.
- 13.55 Блокнот.
- 14.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 14.25 XXV літні Олімпійські ігри.
- 15.55 «У пошуках капітана Гранта». Художній телефільм. 3 серія.
- 17.00 Новини.
- 17.25 ...До шістнадцяти і старші.
- 17.55 «Багаті теж плачуть».
- 18.40 Щоденник XXV літніх Олімпійських ігор.
- 18.50 Прем'єра документального телефільму «Секретні служби». 3 серія.
- 19.45 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.40 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — 23.00 — Новини.
- 1.00 «Нічний візит». Художній телефільм 1 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Вісті.
- 7.20 Час ділових людей.
- 7.50 У зоні Ла-Маншу.
- 8.20 Прощавай, зброє.
- 8.50 Дозвілля.
- 9.05 «Санта-Барбара». Художній телефільм. 63 серія.
- 9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Щоденник Олімпіади. Баскетбол (чоловіки). Волейбол (жінки). Бокс.
- 12.55 Спорт-шоу.
- 13.00 Вісті.
- 13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
- 13.30 Музичний фільм «С. Я. Лемешев».
- 15.00 Термінал.
- 15.30 Мінарет.
- 15.45 Пілігрим.
- 16.30 Там-там новини.
- 16.45 Тінко.
- 17.00 ТрансРосефір.
- 17.45 Парламентський вісник.
- 18.00 Київська панорама.
- 18.20 В. Губаренко. Моноопера «Ніжність».
- 19.00 Вісті.
- 19.20 XXV літні Олімпійські ігри. Бокс. Плавання. Спортивна гімнастика (жінки).
- 21.55 Реклама.
- 22.00 Вісті.
- 22.20 Фільм-концерт «Соколи».
- 22.55 XXV літні Олімпійські ігри. Дзюдо. Спортивна гімнастика (жінки).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 13.40 Мультфільми.
- 14.00 Худ. фільм «Шпигуни, як ми».
- 15.30 Відеомузика.
- 21.00 Мультфільми.
- 21.20 Телефільм «Втілення мрії». 7 серія.
- 21.45 Худ. фільм «Сплеск».

П'ЯТНИЦЯ

31 липня

I ПРОГРАМА УТ

- 8.00 З восьмої до дев'ятої.
- 9.00 Музичний фільм «Ательє».
- 9.30 Художній фільм «Театральний сезон».
- 10.35 Концерт капели бандуристів України.
- 11.35 Сонячне коло.
- 12.05 УТН.
- 16.00 УТН.
- 16.05 До Всесвітнього форуму українців. Співає Лілея Волянська (Канада).
- 16.50 Сад. город.
- 17.05 Канал «Д».
- 18.05 Говоримо українською. Відповіді на листи.
- 18.25 Естрадний концерт.
- 19.00 УТН.
- 19.10 Українська фантазія.
- 19.30 Авансцена. Чернівецький український драматичний театр ім. О. Кобилянської.
- 20.45 На добраніч, діти.
- 21.00 «ДНІПРО».
- 21.35 С. Воробкевич. «Велике кохання і пан начальник». Вистава Чернівецького українського драматичного театру ім. О. Кобилянської.
- 23.30 УТН.
- 23.45 Мультфільми.
- 0.35 Державний естрадно-симфонічний оркестр України виконує твори американських композиторів.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО

- 5.00 Новини.
- 5.20 Ранкова гімнастика.
- 5.30 «Ранок».
- 7.50 Мультфільм.
- 8.00 Новини.
- 8.20 «Багаті теж плачуть».
- 9.05 Фермер-92. Міжнародний фестиваль кантрі- і фолк-музики.
- 10.00 XXV літні Олімпійські ігри.
- 11.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 11.25 На XXV літніх Олімпійських іграх.
- 12.55 Мультфільм.
- 13.15 Бридж.
- 13.40 Бізнес-клас.
- 13.55 Блокнот.
- 14.00 Новини (з сурдоперекладом).
- 14.25 XXV літні Олімпійські ігри.
- 15.55 «У пошуках капітана Гранта». Художній телефільм. 4 серія.
- 17.00 Новини.
- 17.25 Людина і закон.
- 17.55 Прем'єра художнього телефільму «Пригоди чорного красунчика». 3 серія.
- 18.20 ТБ «Нева». Хто з нами?
- 18.40 Щоденник XXV літніх Олімпійських ігор.
- 18.50 ВІД представляє «Поле чудес».
- 19.45 Вечірня казка.
- 20.00 Новини.
- 20.40 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — 23.00 Новини.
- 1.45 «Нічний візит». Художній телефільм. 2 серія

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

- 7.00 Вісті.
- 7.20 Реклама.
- 7.30 Час ділових людей.
- 8.00 Студія «Нота бене».
- 8.40 Дозвілля.
- 8.55 Кабаре «Нісенітниця».
- 9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Щоденник Олімпіади. Волейбол (чоловіки). Баскетбол (чоловіки).
- 12.55 Спорт-шоу.
- 13.00 Вісті.
- 13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
- 13.30 Свічадо.
- 15.00 Телебіржа.
- 15.30 Рок чистої води.
- 15.50 Листи з Ялти.
- 16.30 Там-там новини.
- 16.45 Тінко.
- 17.00 ТрансРосефір.
- 17.45 Панове-товариші.
- 18.00 Київська панорама.
- 18.20 Естрадний концерт.
- 19.00 Вісті.
- 19.20 Свято кожен день.
- 19.30 XXV літні Олімпійські ігри. Велоспорт. Плавання.
- 20.00 Телефільми «Один, два, три»; «На теплій землі».
- 20.30 XXV літні Олімпійські ігри. Велоспорт. Легка атлетика.
- 21.00 Телешоу «Бумеранг».
- 22.00 Вісті.
- 22.20 Концерт Лілії Сандулеси.
- 22.55 XXV літні Олімпійські ігри. Дзюдо. Бокс.
- 0.00 Співає Київ.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

- 13.25 Мультфільми.
- 13.50 Худ. фільм «Чаклун».
- 15.20 Відеомузика.
- 21.00 Мультфільми.
- 21.20 Відеомузика.
- 21.40 Худ. фільм «На грані божевілля».

СУБОТА

1 серпня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Привіт, Маріє. IV відбірковий тур фестивалю української популярної музики.
9.05 Для дітей. Художній фільм із субтитрами «Літо в черепашці». 1 серія.
10.20 «Віртуози» у Львові.
11.15 Доброго вам здоров'я. (Професія: медсестра. Інтерв'ю, яке вас зацікавить).
11.45 Синхронне плавання. Першість СНД.
12.20 УТН.
12.35 Концерт симфонічної музики.
13.40 Телефільм «Розкажи про мене» (Г. Косинка).
14.05 До Всесвітнього форуму українців. «І всі ми українці». Концертна програма.
14.50 Солдатські листи.
15.30 Всерйоз і жартома. Естрадна програма.
16.50 Телефан. Хіт-парад.
17.35 Відродити душу. Живописці О. Бородай і О. Бабак.
17.55 Художній телефільм «Собака на сіні» 1 серія.
19.00 УТН.
19.10 Кераміка для нас.
19.30 Художній телефільм «Собака на сіні». 2 серія.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
Ай Пі Київ інформує.
21.35 Арт-майдан.
23.10 УТН.
23.25 Фільм-вистава «Очима сатани».

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.30 На XXV літніх Олімпійських іграх.
8.10 Прем'єра науково-популярного фільму «Музичні інструменти та їх історії». 8 серія.
8.35 Як досягти успіху.
8.50 Радіо «Труба».
9.20 Центр.
10.05 XXV літні Олімпійські ігри.
12.10 НЛО: неоголошений візит.
12.40 Музей на Делегатській. Ярмарок чудес.
13.10 Прем'єра художньо-публіцистичного фільму «Людина чи диявол?» Фільм 2.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Фільм — дітям. «Пригоди маленького Мука».
15.30 У світі тварин.
16.10 Снилося Шахматове...
16.55 Мультфільм «Бджола Майя».
17.20 Щасливий випадок.
18.25 Вперше на телеекрані. Художній фільм «Етюди про Врубеля».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — 23.00 Новини.

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 «Іркутськтелефільм» представляє...
8.00 Баскетбольний огляд НБА.
8.30 Програма «03».
9.00 Ретро-естрада.
9.10 Пілігрим.
9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Щоденник Олімпіади. Легка атлетика. Плавання. Велоспорт.
12.55 Спорт-шоу.
13.00 Вісті.
13.20 Денний сеанс. «Єдина». Художній фільм.
14.55 «Бурда моден» пропонує...
15.25 Зазирнемо у святці. Фільм про життя преподобного Серафима Саровського.
15.55 Росія і світ.
16.25 Майстри. Зустріч з акторами С. Немоляєвою, батьком та сином Лазаревими.
17.10 Парламентський вісник.
17.25 Київська панорама.
17.45 Надвечір'я.
18.40 Мультфільми.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 XXV літні Олімпійські ігри. Легка атлетика. Спортивна гімнастика (жінки).
22.00 Вісті.
22.20 Музичний фільм «Глечик біля колодязя».
22.55 XXV літні Олімпійські ігри. Даюдо. Спортивна гімнастика (жінки).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.55 Мультфільм «Як я провів літо».
13.15 Відеомузика.
19.35 Мультфільми.
20.25 Худ. фільм «Ілюзія вбивства».
22.15 Відеомузика.
22.30 Худ. фільм «Фатальна жінка».

НЕДІЛЯ

2 серпня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Для дітей. Художній фільм із субтитрами «Літо в черепашці». 2 серія.
11.00 Концерт оперних співаків України.
12.25 Науково - популярний фільм «Дев'ять років з екстрасенсами». Частина 2.
13.35 УТН.
13.50 Мелодії і ритми молодості. Група Стаса Наміна.
14.15 «Як багато важить слово».
14.45 Село і люди.
15.45 Дитяче музичне кафе. Подорож по Дніпру.
16.30 Маю честь.
17.30 Свічадо.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільм.
19.30 Зичимо щастя.
20.30 Мультфільм.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Художній телефільм «Небесні ластівки». 1 серія.
22.40 УТН.
22.55 Художній телефільм «Небесні ластівки». 2 серія.

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.00 Година сили духу.
7.00 На XXV літніх Олімпійських іграх.
7.45 Тираж «Спортлото».
8.00 З ранку раненько.
8.40 Можливе все.
9.10 Ранкова зірка.
10.00 Прем'єра документального телефільму «Серафим Саровський. Повернення».
10.50 XXV літні Олімпійські ігри.
12.30 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
12.55 Кіноафіша.
13.10 Прем'єра документального телефільму із серіалу «Заповідники дикої природи». Фільм 10. (Франція).
13.35 Прем'єра художнього телефільму «Марк і Софі». Фільм 10.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 XXV літні Олімпійські ігри.
15.30 Клуб мандрівників.
16.15 Панорама.
16.55 Уолт Дісней представляє.
17.45 Новини.
18.00 Прем'єра документального фільму «Російське щастя».
19.00 Прем'єра художнього телефільму «Викрадення Прозерпіни» (Італія).
20.00 Підсумки.
20.45 XXV літні Олімпійські ігри. У перерві — 23.00 — Новини.

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Мульти-пульти.
7.30 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА.
8.30 Хочете, вірте...
9.00 «Суперкнига». Мультфільм. 23 серія.
9.25 Ати-бати...
9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Щоденник. Олімпіади. Велоспорт. Легка атлетика. Волейбол. Теніс. У перерві — Спорт-шоу. Вісті.
15.20 Телетеатр Росії. Бенефіс Н. Касаткіної та В. Васильєва.
16.25 Зигзаг удачі. Телевікторина.
17.05 Незнайомий Бурков. Листи до друга.
17.55 Вечір у Сокольниках з С. Шаровим.
18.25 Музичне село.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Обличчям до столиці. Публіцистична програма.
19.35 Леся Українка. «Оргія». Телевистава.
20.50 Бандура любові.
22.00 Вісті.
22.20 Спорт-шоу.
22.25 XXV літні Олімпійські ігри. Дзюдо. Легка атлетика. Плавання. Баскетбол (чоловіки).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.05 Мультфільми.
12.35 Худ. фільм «Зрозуміє лише самотній».
14.05 Відеомузика.
19.00 Мультфільми.
19.30 Худ. фільм «Ілюзія вбивства-2».
21.25 Відеомузика.

НЕДІЛЯ

26 липня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Програма Кубинського телебачення.
10.25 Свято танцю. Перший національний чемпіонат з бального танцю між юніорами.
11.10 Канал «Д».
12.10 Художній фільм «Брате, знайди брата».
13.35 УТН.
13.50 Програма передач.
13.55 Відеофільм «Повернути надію».
14.30 Село і люди.
15.30 Кукурік і К° представляє.
16.30 Маю честь.
17.30 «Свічадо».
19.00 УТН.
19.10 Мультфільми.
19.30 Зичимо щастя.
20.30 Мультфільм.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 «Надвечір'я». Передача для людей старшого віку.
22.35 Співає Н. Суржина. Арії з опер.
23.00 Тиждень.
23.30 Вперше на екрані. Художній фільм «Театральний сезон».
0.35 «ТВ-шанс».

I КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.00 Година сили духу.
7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тираж «Спортлото».
7.45 З ранку раненько.
8.25 Можливо все.
8.55 Нові імена.
9.45 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
10.15 Під знаком «Пі».
11.05 Казки та притчі народів різних країн.
11.10 Нове покоління вибирає.
12.00 XXV літні Олімпійські ігри. Плавання. Велоспорт. Стрільба.
13.00 Прем'єра документального телефільму із серіалу «Заповідники дикої природи». Фільм 9.
13.30 Прем'єра художнього телефільму «Марк і Софі». Фільм 9 (Франція).
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог.
15.00 «Золоті розсипи». «Нижегородський розгуляй».
15.25 Клуб мандрівників.
16.15 Панорама.
16.55 Уолт Дісней представляє
17.45 Новини.
18.00 Променад у Маріїнському.
19.00 Прем'єра художнього телефільму «Прощавай, Рафаелю» з кримінального серіалу «Мисливці за шедеврами» (Італія).
20.00 XXV літні Олімпійські ігри. Бокс. Стрільба. Плавання.
21.00 Підсумки.
21.45 «Нині». Релігійна програма.
23.00 Новини.
23.20 XXV літні Олімпійські ігри. Важка атлетика. Спортивна гімнастика. Бокс. Велоспорт.
1.20 Звинувачується оперета.

КАНАЛ «РОСІЯ», II ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА.
8.20 Ескулап.
8.30 Телекросворд.
9.00 «Суперкнига». Мультфільм. 22 серія.
9.25 Ати-бати...
9.55 XXV літні Олімпійські ігри. Велоспорт. 100 км. Шосе. Командна гонка. Чоловіки. Плавання. Спортивна гімнастика. (У перерві — Вісті).
14.30 «Запрошення до гри». Благодійна лотерея.
14.45 Чемпіонат світу з автогонок у класі «Формула-1».
17.15 «Намисто для моєї коханої». Художній фільм.
18.25 XXV літні Олімпійські ігри. Велоспорт. Групова гонка. Жінки. Плавання.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Обличчям до столиці.
19.30 XXV літні Олімпійські ігри.
21.00 Міжнародний конкурс популярної музики «Юрмала-92». Гала-концерт.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 Міжнародний конкурс популярної музики «Юрмала-92». Продовження гала-концерту.
23.25 Художній фільм «Прощавайте, фараони».

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.10 Мультфільми.
12.30 Худ. фільм «Ренегат»
18.45 Мультфільми.
19.10 Худ. фільм «Садівник».
21.15 Баскетбольний огляд.
21.35 Відеомузика.

У Національному банку

Національний банк України 24 липня 1992 року встановлює такий курс карбованця і купона щодо іноземних валют:

1 австралійський долар	116-28	1 екю	213-43
1 австрійський шилінг	14-93	10 іспанських песет	16-36
1 англійський фунт стерлінгів	296-76	10 грецьких драхм	8-54
10 бельгійських франків	50-78	1 ірландський фунт	279-09
1 німецька марка	104-83	1 ісландська крона	2-90
1 голландський гульден	92-98	1 кувейтський динар	540-06
1 датська крона	27-20	10 ліванських фунтів	0-83
100 італійських лір	13-81	10 португальських ескудо	12-20
1 канадський долар	131-10	1 сингапурський долар	96-68
1 норвезька крона	26-64	10 турецьких лір	0-23
1 долар США	155-70	1 естонська крона	13-10
1 фінська марка	38-21	1 долар США по розрахунках із Індією в 1992 році	155-70
1 французький франк	31-05		
1 шведська крона	28-83		
1 швейцарський франк	118-41		
10 японських ієн	12-32		

Валютний коефіцієнт купона до карбованця при здійсненні неторговельних операцій становить 1,0.

На чорному ринку

ОБЕРЕЖНО: фальшивий купон!

Новий виток курсу долара очікується на осінь, проте вже сьогодні відчувається передстартова лихоманка. І якщо на чорному ринку курс скупки сягнув 165—170 рублів і відповідно 245—250 купонів (продаж коливається в межах до 10 пунктів вище), то Національний банк уже сьогодні відчуває позад себе важке дихання. І як результат, коли на 22 липня курс купона до долара США становив 151-10, то вже на 24 липня досяг 155-70. На думку експертів, офіційний курс зростатиме й далі, не дуже уповільнюючи темпи.

Однак є всі підстави сподіватися, що до кінця серпня надто різких коливань курсу рубля і купона по відношенню до долара не буде. Але якщо вже сьогодні попит на валюту значно перевищує пропозицію, то починаючи з вересня ця обставина різко вплине на курс.

Крім того, як повідомили в Національному банку, в обігу з'явилися фальшиві купони, а це останній сигнал, за яким має йти введення власної валюти. А оскільки поки що певно не можна сказати, коли її буде введено, то краще придивляйтесь до купюр.

Сергій ЛАВРЕНЮК, спеціальний кореспондент економічного відділу «Голосу України».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 437.758.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311140.
1 2 3 4 5 6 7 8 9